

Vendégünk: Főcze Lajos elvtárs, a KISZ kongresszusának előkészítéséről

Március 4-én egyetemünk meghívására Főcze Lajos, a KISZ Központi Bizottságának titkára látogatott el a klubba.

Rövid bevezetőjében a KISZ legaktuálisabb feladatait fogta össze. Konkrétan az év második felében sorra kerülő KISZ kongresszusa kapcsán, illetve róla közölt néhány lényeges gondolatot. Kiemelte, hogy ez a kongresszus sok újszerű vonást tartalmaz.

Nem olyan reprezentatív országos találkozóznak szeretnénk megrendezni, ahol a formalitás, a protokoll a lényeges.

A kongresszus plenáris és szekció üléseken folytatja majd munkáját. A szekciók a fiatalság egyes rétegei alapján alakulnak. Így nemcsak általános, hanem mélyebb, alaposabb megbeszélésekre nyílik lehetőség. Sok alternatív javaslat, ötlet felvetését várják ezeken az üléseken.

Nem „összkomfortos beszámolókat” bocsátanak az ülések elé, mert valódi, komoly vitát akarnak kialakítani. Feltehetően nem a Központi Bizottság, hanem az egyes rétegtanácsok terjesztik majd a kongresszus elé elfogadásra véleményüket, javaslatukat. A kongresszus sokkal inkább munkaértékelést jellemez, a legjelentősebb, legfontosabb problémákhoz sokkal inkább a tartalom oldaláról próbálnak közeledni, mint ezelőtt.

A KISZ belső felépítésében az utóbbi időben — a réteg-munka megítélése kapcsán — felmerült, vajon meddig lehet, kell differenciálni a szervezetet. S most ezzel kapcsolatban kerül előtérbe a döntések decentralizálásának kérdése.

Főcze elvtárs véleménye szerint, mint ahogy az egyes rétegekre bontás sem bomlás, ugyanúgy az sem, ha az egyes rétegtanácsoknak meghatározott döntési jogkör adnak.

Egy érdeklődő kérdésére elmondta, hogy a fiatal értelmiségiek rétegtanácsai jelenleg nem önálló réteg, nincs

rétegtanácsa — 1972-ben dől el véglegesen. Most májusban egy jelentős rendezvényre kerül sor, a fiatal műszaki és közgazdász értelmiségiek tanácskozására.

A központi bizottság mindent megtesz azért, hogy a KISZ érdekképviselete még hatékonyabbá váljon. Ez szorosan kapcsolódik a kormány ifjúságpolitikai célkitűzéseinek segítéséhez, megvalósításához. Legutóbb például — mint Főcze elvtárs illusztrációként

Ez nagy mértékben elősegíti a rendszeres tájékoztatás kiépülését.

A másik elgondolás, hogy — az alapszervi szintűk mellett, azon túlmenően — is kell vitafórumot teremteni. Nem elsősorban demonstratív jelleggel, hanem képzett vitavezetők irányításával.

Állami és KISZ-szervek viszonya, demokratizmus a gyakorlatban, az információ-áramlás gyengeségei és még sok más kérdés, amit a meg-

...SOK ALTERNATÍV JAVASLATOT VÁRUNK

említette — a fiatal szakemberek beilleszkedését elősegítő miniszteri utasítások elkészítésénél voltak jelen a Központi Bizottság képviselői.

Lényeges részét képezték a beszélgetésnek a direkt politikai, ideológiai munka értékelése, lehetőségei. Főcze elvtárs két lényeges operatív elképzelést ismertetett.

A párt mintájára a legfelsőbb szervek üléseit, a döntéseket, sőt a legjelentősebb bel- és külpolitikai eseményeket is tömören, összefoglalóan ismertetni kell az alapszervi gyűléseken.

jelentek felvetettek. Kötetlen és nyílt, őszinte formában folyt le a találkozás. Elég ritka alkalom az, hogy lehetőség nyílik hasonló közvetlen beszélgetésre. De — és ezt most is szívesen kell tenni — a megjelentek bizony megint nem töltötték meg a klubot.

A mi pedig méginkább elgondolkodtató a KISZ-vezetőknél, funkcionáriusoknál, „amolyan egyszerű KISZ-tag” alig akad. Kérdéseik, véleményük hiányzott, mert véleményem szerint érdekesebbé, vitaközöbbsé tették volna az estét.

Szabó László

JELÖLTÜNK

Március 17-én délután 3-kor tartotta a Hazafias Népfront IX. kerületi Bizottsága a 26. sz. országgyűlési választókerület képviselőjelölti gyűlését. Az elnökségben foglaltak helyet: Bacsó Béla, az MSZMP IX. kerületi Bizottságának titkára, Bognár József, az Afroázsiai Kutató Intézet igazgatója, Szabó Kálmán, egyetemünk rektora, Szántai Kálmán, egyetemünk pártbizottságának titkára, Forgács Tibor tanszékvezető egyetemi tanár, Verebely György, a Hazafias Népfront IX. kerületi titkára, Koczka István, az MSZMP körzeti titkára, Gál Gáspár, az MSZMP körzeti titkára, Kovács Géza, az egyetemi szakszervezeti tanács elnöke, Fábián András, az egyetemi

KISZ-vb titkára, valamint Kelemen Mária, egyetemünk hallgatója.

A jelölőgyűlés elnöke, Szabó Kálmán elvtárs megnyitotta szavai után Forgács Tibor elvtárs tartotta meg jelölő előadását. Ismertette dr. Bognár József munkásságát, emberi tulajdonságait. Ezután Szabó Kálmán elvtárs megnyitotta a vitát. A hozzászólók méltatták Bognár elvtárs eddigi működését, üdvözölték újabb jelölését.

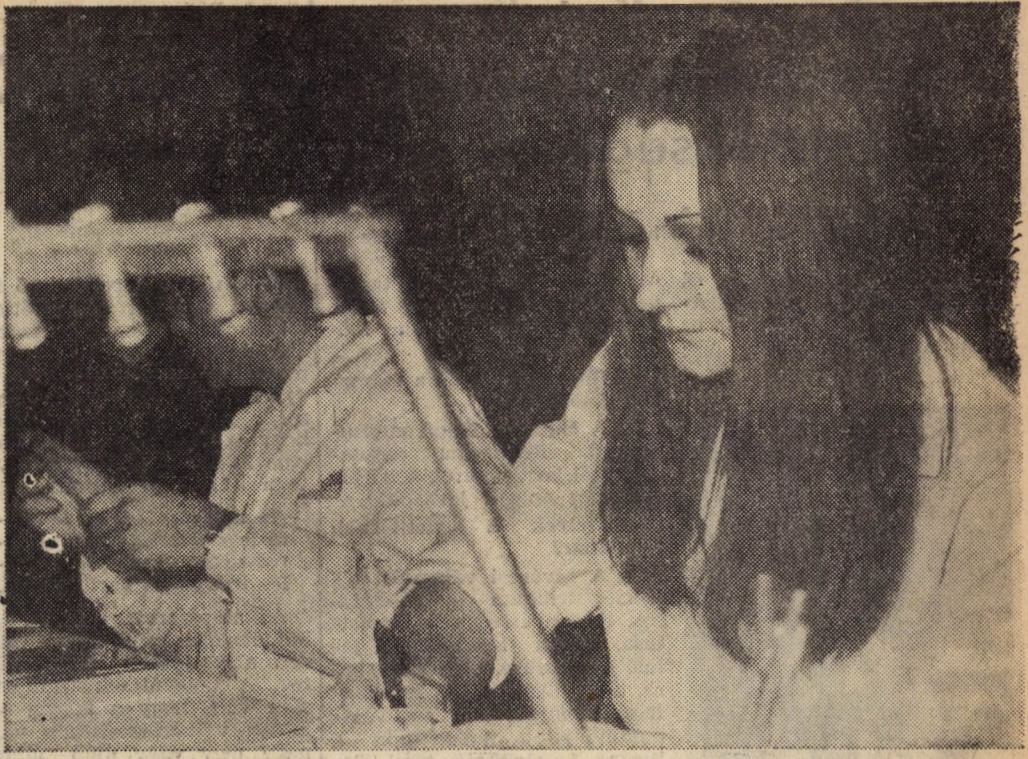
A jelölő gyűlés egyöntetű igennel, nyílt szavazással szavazott.

Jelöltünk, dr. Bognár József, irodalomtörténésznek készült. Diplomáját a bölcsész tudományi karon szerezte meg. Egyetemi éve alatt ismerkedett meg a politikai áramla-

tokkal, és aktív résztvevője volt az 1938-as baloldali mozgalmaknak.

Felszabadulás után 1946—47-ben tájékoztatási miniszter, 1947—49-ben Budapest polgármestere, 1949—53-ig kereskedelmi miniszter, 53—54-ig kül-, és belkereskedelmi miniszter, 1954—56-ig külkereskedelmi miniszter volt, majd 1970-ig a Kulturális kapcsolatok Intézetének volt elnöke. Több éven át tanított egyetemünkön. A Világgazdasági Tanszék professzora volt. Tavaly állami díjjal tüntették ki.

Jelenleg az Afroázsiai Kutatóintézet igazgatója, az Akadémia levelező tagja, országgyűlési képviselő, a terv- és költségvetési bizottság elnöke, a Tervhivatal konzultánsa és a Világgazdaság főszerkesztője.

A BAL KARBÓL (RIPORTUNK A 3. OLDALON)

Köszegi riport

Felvételi előtt állnak stúdiumosaink

Mit adtnak? — ez a kérdés izgatott minket leginkább, mikor kirándulásunk egyik délelőttjén Tarcsi Gyulával Kovács Annát kerestük a községi Jurisits Miklós gimnáziumban. Kovács Anna negyedik, tavaly jelentkező előkészítőnkre, volt Salgótarjánban is, és most felvételre készül. Közgazdász szeretne lenni. Falun lakik, szülei egyszerű dolgozók, kétféle munkások. Kollégista. Nővére Szegeden jár egyetemre, húga gimnazista. Jó tanuló, sajnós, éppen a matematika gyenge oldala, amiből felvételiznie kell.

— Ki volt Salgótarjánban a matematika szemináriumvezető?
— Szép Kati, történelemből pedig Palotai Andris.
— Most is leveleztek?
— Igen.
— Minden példát megoldasz, amit küld?
— Hát... nem mindig.
— A tavalyi felvételi példák?
— Azokat nem. Nagyon sokat kell tanulnom más tárgyakból is. Az átlag miatt.
— Általában mi a véleményed az előkészítőről?
— Nagyon jó, hogy ezt szervezték. Itt, a gimnáziumban jó tanáraink vannak, de a ti „egyetemista” módszereitek, a szemináriumok, nagyon sok hasznosat adtak. Nagyon érdekes volt történelemből is az az áttekintés, az összefüggések megbeszélése. Azt hiszem, többet az iskolás anyaghoz.
— A „Studium Generálén” kívül, hogyan készülsz a felvételre?
— Elsősorban az érettségire készülsz. Ez az alapja a felvételnek is.
— Ez igaz, de valami plusz, közgazdasági témában...? Vagy a politika. Olvasol új-ságot?

— El szoktam olvasni. Nem rendszeresen.
— Tudnál mondani valamit az új választási törvényről?
— ....
— Kár. Ilyen kérdést pedig kaphatsz a szóbelin is. A KISZ-ben dolgozol?
— Igen. Funkcióm nincs, de el szoktam járni mindenhol.
— Hallottál a párttagfelvétel korhatárának csökkentéséről?
— Igen.
— Szerinted volna olyan tanuló a gimnáziumban, aki alkalmas lenne a párttagságra?
— Igen. A KISZ-titkáruk.
— Milyen alapon javasolnád őt?
— Jó szervező, segítőkész, szereti az embereket.

— És más fontos követelmény?
— Még nem gondolkodtam rajta.
— Hát akkor Anna, most búcsúzzunk, a felvételnél találkozunk. A mi előkészítőnk csak alapot ad, ami lényeges segítség lehet, de ehhez sok és lelkiismeretes önálló munka kell. Különösen matematikából, ha ez gyenge oldalad, mert erre nagy szükséged lesz.

— Anna nem tartozik a legszorgalmasabbak közé — mondja Szép Kati, akivel pár nap múlva itthon találkoztam — legalábbis a levelezésben. A példákat sem mindig küldi vissza. Lehet, hogy otthon sokat tanul, és jól felkészül.

A munkás-paraszt szülők gyermekeivel való foglalkozás, egyetemi előkészítésük KISZ-szervezetünk számára komoly politikai munka. Ezt a szép feladatot sok hallgatónk vállalta, és nagy örömmel, lelkesedéssel végzi. Együtt fognak drukkolni 200 stúdiumos „tanítványuknak”. A sikerhez azonban a 200 stúdiumos diák szorgalma is szükséges.

HALÁSZ GEZA

TDK-szünet

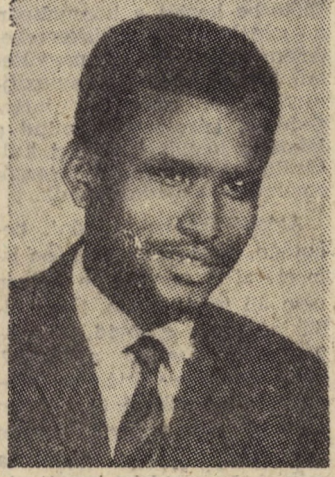
1971. március 22—23—24-én, a TDK-konferenciák idejére, az oktatás rendjét az alábbiak szerint szabályozom:

IV—V. évfolyamosoknak
március 22-én 12 óratól,
23—24-én egész napon át tanítási szünetet engedélyeznek;
az I—II—III. évfolyam hallgatói közül,
a dolgozattal fellépő hallgatóknak ugyancsak tanítási szünetet engedélyeznek. A többi hallgatóknál — akár csoportosan, akár egyénileg —, az előadást, vagy gyakorlatot tartó illetékes tanár engedélyezheti a konferencián való részvételt.

Dr. Szabó Kálmán rektor

KÖVETKEZŐ SZÁMUNKBAN: — HAZASPÁROK A KINIZSIBEN.

— RIPORT ADÁMMAL (LÁSD KÉPÜNKET)

Báli előzetes

Az évek folyamán mindig nagy sikert aratott az egyetemünk kultúrosztálya által rendezett közgazdászball. Talán csak az volt a kifogás, hogy miért nem egy „reprezentatívabb” helyen rendezzük meg ballunkat. Hiszen a műszakások, az orvosi, stb... Hát ezen idén sem történt változás. Jó, legyen itt, elvárjuk viszont, hogy így is kényelmesen, kulturált körülmények között szórakozhassunk — ha már a meghívón felhívják figyelmünket: „Megjelenés ünnepi ruhában!” Reméljük, ebben nem lesz hiba, ellenben lesz elég használható szék, tiszta asztal március 20-án!

Szirmai Katalin a fővárosi választási elnökségben

Március 8-án megalakult a fővárosi választási elnökség. Tagjai letették az esküt, átvették megbízóleveleiket, és azóta megtartották első munkakülésüket. Az elnökség öt tagja között van egyetemünk

hallgatója, Szirmai Katalin is. Igen ritka eset, hogy ilyen komoly feladatok elvégzésére egy diákot jelöljenek. Kati az iparkari pártcsoport bizalmija, póttagja az egyetemi tanácsnak, s mivel utolsó éves, a diplomamunkáját is készítenie kell.

— Mit szólnak otthon ehhez az új megbízatáshoz?

— Meglepődtek... Egy kicsit féltének, hogy a tanulmányaim rovására megy majd. Így is mindig kifutok az időből.

— Hogyan kerültél a választási elnökségbe?

— A Hazafias Népfront Budapesti Bizottsága egyetemünkről kért jelöltet, a KISZ-bizottság engem javasolt.

— Melyek a legfontosabb feladatok?

— A fővárosi választási elnökség feladata a választások törvényességének biztosítása. Tagjai kijárnak a jelölő gyűlésekre, ügyelnek arra, hogy elkerüljenek mindenféle szabálysértést, és valamennyi jelölt felkerüljön a listára. Az elnökség teszi közzé az országgyűlési választókerületek jelöltjeinek nevét, közreműködik a választások megszervezésében, megállapítja és közzéteszi a választások eredményeit.

— Hogy érzed magad, mint az elnökség legfiatalabb tagja?

— A többiek egyenrangú félként bírák velem, bár gyakorlati tapasztalataim nincsenek. Egy olyan elvtársal fogok együtt dolgozni, aki már évek óta ellát hasonló feladatokat, és így engem is átsegít az indulás nehézségein.

Mi biztosak vagyunk benne, hogy Kati új tisztségében is megállja a helyét.

Küldöttértetek ezlet közben — és előtt

Mindhárom karon végső fázisához érkezett a küldöttértetek előkészítése. Az egy éve választott vezetőségek most fogják megválasztani az új vezetőket is. Külön hangsúlyt ad az értekezletnek, hogy egy hónappal később április 23-án kerül sor az egyetemi küldöttértetekre.

Az új vezetőségek feladata lesz a KISZ VIII. kongresszusára való felkészülés irányítása karon szinten.

Az alapszervi vezetőség- és küldöttválasztások már minden alapszervnél megtörténtek. A taggyűlések érdekessége volt, hogy a tagság önállóan választhatott kis vagy nagy (egy vagy több állami csoportot, szakágazati csoportot stb.) alapszervi forma között. Ez mindenestre előrelépés a már régóta húzóó probléma megoldása felé.

KERESKEDELMI KAR

A vezetőség már kidolgozta a beszámolóját. A 18 oldalas igen tartalmas értékelést megvitatták a napokban (talán már a KÖZGAZDÁSZ megjelenése előtt kézhez kapják a küldöttek.

Az anyag két részre tagolódik. Először a kari vezetőség munkáját értékelik, majd külön-külön mindegyik alapszervet. A beszámoló legfőbb pozitívuma, hogy a gy-

koriati munkára helyezi a fő hangsúlyt. **Konkrét tények** alapján, és **kritikusan** elemzi a kari vezetőség a rezortosok, valamint az alapszervek munkáját.

Szeretnék kiemelni néhány pontot a beszámoló anyagából:

„A politikai munka feldőlően van... bizunk benne, hogy egyre több hallgató megérti az aktív politizálás jelentőségét... A legfontosabbnak az alapszervek politikai munkáját tartjuk, és így itéljük meg a kar ilyen irányú tevékenységét is.”

Tehát elsősorban az alapszerveknek múlik a politikai munka hatékonysága, akárcsak a tanulmányi munkáé. Helyesen jegyzi meg a beszámoló, hogy a kari szintű munka ezen a téren — a szakok közötti differenciák miatt — elsősorban érdekvédelmi funkciót tölt be. Az egyes alapszervek tagságára és tanulmányi felelőseire vár a hallgatók ilyen irányú koordinálása és segítése.

A DJB tevékenységét érintő résznél például pontosan megtudjuk, hogy a kari keret 101 339 forint, és ebből az első félévben 53 750 forintot osztottak ki.

Részletesen beszél a beszámoló a többi részterületről is, valamint a szakbizottságokról,

a kollégiumról stb. Ezekre most nem térünk ki.

Néhány jellemző az alapszervek értékeléséből:

Kommentár nélkül idézek az általános megállapításokból: **„jelentős különbségek voltak az alapszervek között... Tisztába vagyunk az alapszervi munka nehézségeivel, tudjuk, vannak nem elérhető, semmi iránt sem érdeklődő emberek, de sokszor az okozza a problémát, hogy a vezetőségek nem tettek meg minden tőlük telhetőt... Nem szabad kritikátlanul odaállni az alapszervek elé és a meglévő hiányosságokat nem felfedni.”**

Az alapszervek között a III. évesekről alakult ki a legjobb összkép. A negyedikészeknél a munka jellegét általában a szakmai feladatok határozzák meg, egyéb téren azonban némi visszaesés tapasztalható. A II. éveseknél jelentkeznek általában a problémák. A belker. II/1 alapszervezetről például ezt olvashatjuk:

„A vezetőség mind a mai napig képtelen volt a 30 fős alapszervezetről közösséget kovácsozni. Ha rossz alapszervezetre kell példát mondani már szállóigévé vált, hogy általában ezt az alapszerveket említjük meg... Mind a mai napig ott tartanak, hogy ismerkednek.”

Egyébként e csoport legjobb tanulmányi átlaga 3,81!

A külker. II/1-es csoport pl. tanulmányi munkájával emelkedett ki stb.

Szándékosan emeltem ki a beszámolóból a problémás részeket, olyan céllal, hogy az alapszervi viták során minél többen állást foglaljanak ezekben a kérdésekben, ami magában hordja a javítás és a megoldás lehetőségét is. A küldöttértetekre mindenestre érdekes vitára számíthatunk.

IPAR KAR

Lapzártáig még nem készült el a vezetőségi beszámoló, úgyhogy részletes előzetes nem adhatok. Annyit sikerült megtudnom, hogy

az értékelés nagyrészt az elmúlt félévi vb-beszámolón alapszik, természetesen hozzávéve az addig eltelezteket is

(stenclezett formában a küldöttek ezt szintén időben meg fogják kapni.)

Remélhetőleg ez a küldöttértetek ezlet is olyan hasznos és tartalmas lesz, mint a szeptemberi volt. Itt jegyzem meg, hogy utána este 8 órától kerül sor az iparkari bálra a Kinnisi kollégiumban.

Az általános kar küldöttértetekre a következő számunkban térünk ki.

S. I.

Pártkongresszus előtt a Szovjetunió

A szovjet közélet kuszabónálló nagy eseménye az SZKP XXIV. kongresszusa. A Szovjetunió 14 millió kommunisztát képviselő küldöttek március 30-ától 10 napon keresztül folytatják tanácskozásukat a fővárosban. A „menetrend” még a múlt év derekán közzétették. Eszerint elsőként az SZKP Központi Bizottságának beszámolóját hallgatják meg a küldöttek, melynek előadója Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára. Ezután Gennagyij Szipov, bizottsági elnök ismerteti a Központi Revizós Bizottság jelentését. A népgazdaság fejlesztésének kilencedik ötéves tervére vonatkozó irányelvet Alekszej Koszigin miniszterelnök terjeszti elő. Az illésszak a párt központi szerveinek megválasztásával ér véget.

Az előkészületekből ítélve a kongresszus egyik sarkalatos témája — nem tévesztve szem elől természetesen egyéb problémákat sem —, a gazdasági élet, s ehhez kapcsolódóan az életszínvonal kérdése lesz. A népgazdaság fejlesztésének 1971—75. évi programját nemrég tették közzé, mielőtt azonban nagy vonalakban áttekinthetnénk, nem árt néhány szót szólni az előzőről.

Alap: a nyolcadik

Az 1966—70-es tervidőszak egybeesik a gazdasági reform első öt évével. Amikor megállapítjuk, hogy az ország a nyolcadik ötéves terv valamennyi lényeges előirányzatát teljesítette, a reform sikeréről is szólunk. 1965-höz viszonyítva 80 milliárd rubellel, 42%-kal növekedett a nemzeti jövedelem, így 1970 végén az újonnan létrehozott érték összege 275 milliárd rubel. Ennek több mint felét — 55%-át — adta az ipar, melynek termelése másfélszeresére növekedett a tervidőszakban.

Egy jellemző, a fejlődés mértékére utaló adat: 1966—70 között a Szovjetunióban 2000 új ipari létesítmény kezdte meg a termelést.

Változtak a szerkezeti arányok. Működésben meredekeket futott fel a gépgyártás, műszeripar, vegyipar, nagy útemben fejlődött a villamosenergia-termelés, olajbányászat, egyidejűleg kiegyenlítődes írt létre az ipar két ágazata, a mindedig gyorsabban fejlődő termelőeszközök A-kategóriája és a közszükségleti, tömegfogyasztási cikkek gyártó B-szektor között!

Pléniumok, intézkedések, határozatok sorozata foglalkozott az elmúlt öt évben a mezőgazdaság fellendítésével. Kétszer annyit fordítottak mezőgazdasági beruházásokra ez

idő alatt, mint az előző tervidőszakban.

Az ösztönző felváltási áruk bevezetése, a kolhoz-munka új díjazási rendszere, a talajjavítási program, s még jó néhány hatékony intézkedés máris érzékelhető hatású, s a mezőgazdaság fejlesztése a kilencedik ötéves terv idején is előtérben marad.

Az iránytervezet összegezésé az 1966—70-es periódusról: „Jelentős eredmények születtek valamennyi népgazdasági ág fejlesztésében a szociális feladatok megoldásában, s szovjet emberek anyagi és kulturális életszínvonalának emelésében”.

Számokban: a kilencedik

Az új ötéves terv a következő célokat tűzte az ország elé: a nemzeti jövedelmet 37—40%-kal, az egy főre jutó reáljövedelmet 30%-kal, az ipari termelést 42—46%-kal, a mezőgazdaság évi átlagos hozamát pedig 20—22%-kal kell emelni az előző ötéves tervhez viszonyítva. A cél elérésének módját is meghatározza a tervezet, amikor kimondja, hogy

a nemzeti jövedelem növelésének legalább 80%-át a munkatermelékenység fokozásával kell elérni.

A Szovjetunió fejlődésében továbbra is az ipar dominál.

A számok is erre utalnak. Nem kerülhetik el viszont a figyelmünket a tervezet alábbi mondatai: „Az ipar fő feladata az új ötéves tervben a szocialista gazdaság, különösképpen a mezőgazdaság és a vele kapcsolatos ágazatok ipari bázisának bővítése és tökéletesítése.” Az iparfejlesztés tehát szorosban kapcsolódik a mezőgazdaság öt évvel korábban elkezdett rekonstrukciójához, melynek során a mezőgazdaság színvonalban, fejlettségben szorosban felzárkózik az iparhoz. Évi átlagban 195 milliárd tonnás gabonatermést irányoz elő a terv, az élelmiszeripar termelésének 33—35 százalékkal kell növekednie a lakosság jobb ellátása érdekében.

Az életszínvonal

Mióta közzétették az irányelvtervezetet, újságcikkek, kommentárok sora ismerteti, magyarázza, értékeli különböző szempontokból és különbözőképpen az egész világsajtóban. Egy valami azonban feltétlenül közös ezekben az értékelésekben. Az életszínvonal emelését a fogyasztói igények minél jobb kielégítését célzó előirányzatokat valamennyi kommentár kiemeli és pozitívan értékeli. Nem is lehet másképp.

Először fordul elő a szovjet tervezésben, hogy a fogyasztási cikkek gyártó B-kategória fejlődési üteme nagyobb az A-szektorénál.

Előtérbe került a könnyűipar, a szolgáltatások, a kiskereskedelem fejlesztése. A nagyütemű lakásépítkezések, nyugdíjrendezések, szociális intézkedések, béremelések mind a lakosság jólétének anyagi, kulturális színvonalának jelentős emelkedését eredményezik.

Átfogó értékelést adni, behatóan, részletekbe menően ismertetni a tervet, e helyen nem áll módunkban. Úgy véljük azonban, e rövid áttekintés is érzékelteti a XXIV. pártkongresszus óriási jelentőségét, a következő öt évben várható nagyarányú szovjet gazdasági fejlődést, hiszen a számok önmagukért beszélnek.

—nak

„A gyakorlati ember...”

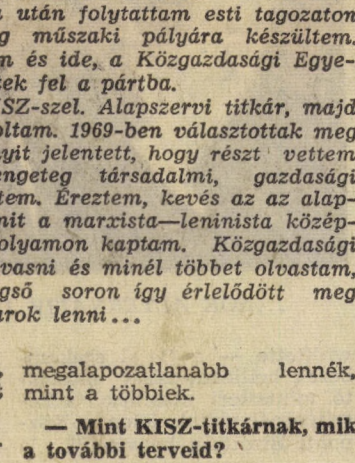
Első év után családi okok miatt kellett abbahagynom a gimnáziumot. Ipari tanulóként kerültem a Kábel- és Vezetégyárba. A szakmunkásvizsga után folytattam esti tagozaton a középiskolát. Akkor még műszaki pályára készültem. Aztán 1970-ben leérettségiztem és ide, a Közgazdasági Egyetemre jelentkeztem. Most vettem fel a pártba.

De ez már öszejjugg a KISZ-szel. Alapszervi titkár, majd egy üzemműszaki KISZ-titkára voltam. 1969-ben választották meg a gyár csúcstítkárává. Ez annyit jelentett, hogy részt vettem a gyárvezetőség ülésén. Rengeteg társadalmi, gazdasági probléma keresttüzébe kerültem. Éreztem, kevés az az alapfokú ideológiai képzettség, amit a marxista-leninista középiskolán és a titkárképző tanfolyamon kaptam. Közgazdasági tárgyú könyveket kezdtem olvasni és minél többet olvastam, annál jobban érdekelték. Végső soron így érelődött meg bennem, hogy közgazdász akarok lenni...

— Mit jelentett számodra, hogy egyetemistaként ismét KISZ-vezető lettél?

— Anélkül, hogy közösségben dolgoznék, már el sem tudom képzelni magam. A KISZ nekem — akármilyen furcsán hangzik is — szabad időt jelent. Az csinálom, amit szeretek. Közösségben, fiatalok között. Persze, azért az egyetem más, mint a gyár. A munkátfalatok másként gondolkodnak, másként reagálnak egyes dolgokra. Sokkal inkább a „gyakorlat” felől közelítik a problémákat. Pedig állítom, hogy „műveltség” tekintetében a többség nem marad el az egyetemistáktól. És ebbe beleérttem az ideológiai-politikai képzettséget is. Itt az egyetem nagyon sok kérdéshez elsősorban elvilleg állunk hozzá. Elvi döntéseket hozunk és sajnos, a gyakorlati megvalósításra fektetjük a kisebb súlyt. Ahhoz, hogy én itt tényleg eredményesen tudjak dolgozni, egyrészt alkalmazkodnom kell ehhez a számomra megváltozott légkörhöz, másrészt viszont, nem szeretném elveszteni azt a pluszt, amit a gyárból hoztam. A „gyakorlati hozzáállásra” gondolok.

Már az első félév folyamán is mindig úgy foglaltam állást, hogy arról tárgyaljunk, vitatkozzunk és döntsünk elsősorban, amit meg is tudunk valósítani. Ez kell hogy az alapját képezze a munkánknak. Nem adok igazat azoknak, akik úgy jellemezték a küldöttértetekre, hogy „gyakorlati ember” vagyok. Így szétválasztani a dolgokat nem lehet. Éppen mint munkásfiatalok KISZ-vezetője tanultam meg, hogy elmélet nélkül a gyakorlat semmit sem ér. Én személy szerint sem érzem azt, hogy elméletileg

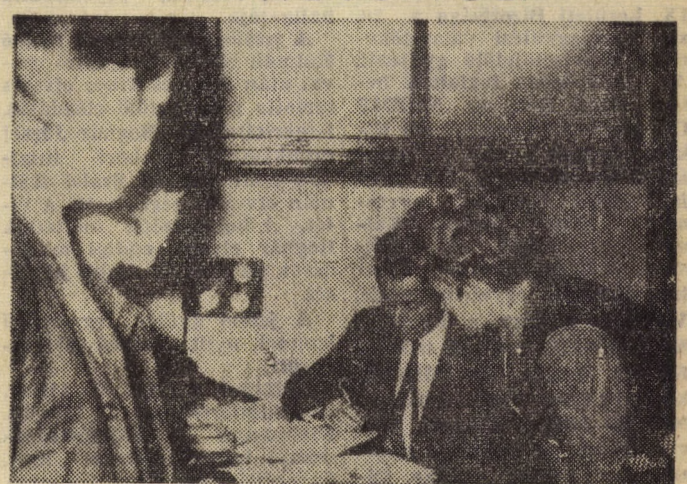

mi volt ennek az oka, azt most ne firtassuk.

Szeretném elérni, hogy vezetőségünk is közösséggé kovácsozjon. Ha ez sikerül, úgy érzem, tudunk majd tényleg hatékonyan és eredményesen dolgozni.

Simor István

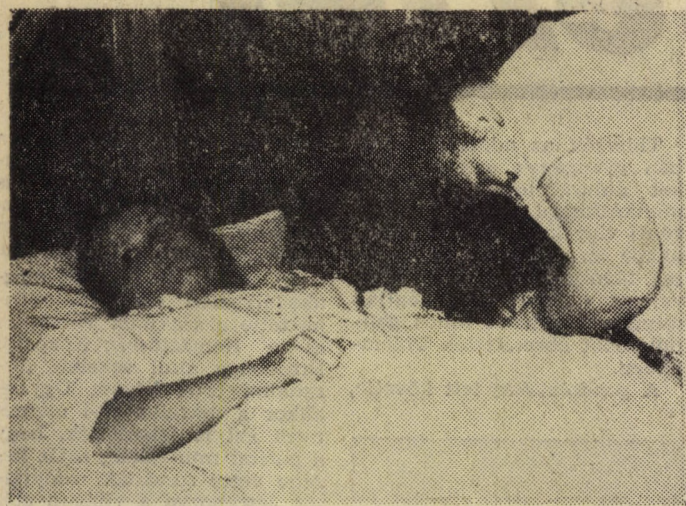
A KÁVÉ JÓ VOLT

Készül az ellenőrzési jegyzőkönyv a büfében

A BAL KARBÓL...

...és mi folyamatosan szállítjuk a „B” „+” vért...
(Fotó: Bajusz)

Az István-kórházban 400-an vannak szívűtőre előjegyezve. Ebből hetenként két betegen tudnak segíteni. Egy-egy műtétnél a szív-tűdő motor beindításához 25 palack vérré van szükség. De volt már rá példa, hogy egy beteg 40-60, vagy esetleg 100 palack vért kapott, amíg felgyógyult — mondja dr. Pákozdi Agnes, az István-kórház vérellátójának munkatársa. Ő végzi a veradók orvosi vizsgálatát. Kérdezget, „hallgatódzik”. Most a fiúk vannak soron.

A földrajzteremben a falakon térképek, a szekrény tetején kopott glóbuszt — itt utaztam a kettesért, mondja valaki. Az asztalon sztetoszkóp, vérnyomásmérő. Es jönnek a srácok.

— *Tavaly óta volt valami panaszod?*
— Semmi.

— Szívhangok, még néhány kérdés, majd a döntés: adhat vért...

Kintről kopognak, a lányok jönnek sorra, türelmetlenek. A riporterek el kell hagynia a szobát.

A klub egyik fele „hadikórház”, másik oldala eszpresszó. Fehérköpenyes emberek járnak-kelnek. Orvosok, asszisztensek, egyetemi hallgatók. A fehér lepedők paravánja mögött priccseken fekszenek a veradók. Ütemesen mozognak az ujjak ki-be, ki-be, nehogy megalvadjon az éltető vér. Ha levették az engedélyezett mennyiséget, új ember fekszik a priccse.

Ilyen új ember Földvári Gábor is. Belép a műtőbe, az asszisztens ránéz, megkérdi:

— *Melyik karból?*
Mire Gabi, aki elhallotta a kérdést:
— A Földvári...
Az asszisztens nő újra:
— *Melyik karból?*
— Ja, az általánosból...

A kérdés persze megoldódik, és Gabi is átesik élete első veradásán. A bal karból... Aki már túl van rajta, pár perc pihenő után átvonul a „presszóba”. Itt sört, szalámit, nápolyit kap és minden ötvenedik egy tábla csokoládét. Az asszisztensek kedvesek, előzékenyek. Az az érzése támad az embernek, mintha nekik tenéknél szívességet a veradással.

Elülök az egyik csoporthoz és felteszem a kérdést:
— *Ti miért adtatok vért?*

Röviden a válaszok:
Pataky Eszter (II. külker 3.):
— Az ember nem veszt vele semmit, viszont segíthet másokon.
Muzamel László (III. ipar):
— Én nem tudok nagy szavakat mondani. Ha nekem kellett volna elmennem, nem

biztos, hogy azok vért, de mivel ide jöttem...

Kurucz Zsuzsa (III. tanár):
— Elkéstem az előadásról, és mivel idáig nem adhattam vért — NB I-es kézilabdázó vagyok, és azt mondták, a veradás nem tesz jót nekem —, úgy gondoltam, megpróbálom én is.

Délután fél négy. A 276. uzsonnacsoport is elfogyott, újakat kell hozatni az utolsó fecskéknek. A kórház dolgozói szedelőzködnek. A klubban visszakerülnek a falakra a képek, kémcsöveket mosnak, csomagolnak.

A veradás eredményeit összegyűjtő *Alstätter Ferencné* kerületi veradószerző:

— Mikor először voltunk itt, összesen öt ember jelentkezett. Most háromszáz körül van a veradók száma, a levett vér mennyisége 83 liter.

— *Miért nem tartanak évente kétszer is veradónapot?*
— Erre eddig gondolni sem mertünk, és különben is önként a vizsgaidőszak olyan nagy szellemi és fizikai igénybevételt jelent, amit nem akartunk újabb veradással fokozni. De az eredmények láttán fel fogjuk venni a kapcsolatot az egyetem állami és társadalmi vezetésével egy újabb veradónap beiktatása céljából.

Nagy, nemes emberi kötelesség... A humanitás így diktálja... Frázisszagú, tartalom nélküli mondatoknak tűnnek. De nem azok. Diákok és tanárok szavai adták március 10-én bizonságát annak, hogy egy frázist meg lehet tölteni tartalommal.

BORSI GYÖRGY

mondja a számot, megint kapcsolok és ő ismét jelentkezik, hogy nem jó a kapcsolat. Ritkán fordul el, hogy az ember kétszer egymás után téved. Megkérdezem tőle, hogy kivel akar beszélni, s akkor rögtön kiderül, hogy miért volt rossz a kapcsolat. Rossz számot mondott az illető.

Azszembes, türelmetlenkedők okozta bosszúságok mellett néha befut egy-egy vidámabb sztori is.

Egyik este például, Marx Károlynét kéri valaki. Mondom, nem tudom adni, ilyen nevű nő nem dolgozik nálunk. Akkor Marx Károlyal szeretnék beszélni — így az ismeretlen. Fáradjon be kérem egyetemre, az aulában fogadja őnt. Persze, itt már elnevette magát ő is.

Máskor meg a TÜKER-től érdeklődik egy hang: — *Hazavitték már a fát?*

— *Milyen fát?*
— *Hát az akasztófát.*

Az ilyen tréfás kedvű szórakozók és szórakoztatónk — gondolom, diákok.

Olyan is akadt már, aki mindenáron randevút akart kérni, hiába magyaráztam neki, hogy a hajam összes és hetven felé járok lassan. Később a portás mondta, hogy egy délcég fiatalember érdeklődött nála a korom iránt.

Az egyetem alapításakor a 48 oktató és alkalmazott igényeit tökéletesen kielégítette a kis központ. Ezek során a főtámasz dolgozók száma — 1970. decemberi adat szerint — mintegy 620-ra gyarapodott. Ugyanakkor több száz diák telefonál naponta. A központ maradt a régi; kinőtt, feszesen szorító gyermekruha, a megizmosodott kamazstesten.

— *Meddig marad fenn ez a szorongatott, telefonáló, központosnak egyaránt sok bosszúságot okozó helyzet?* A kérdésre *Orosz László* az egyetem gazdasági főigazgatója a következőt válaszolta: „A rekonstrukciót még 1968-ban megrendeltük, a posta azonban csak a felújítást tudta volna elvállalni, vonalat nem tud adni. Így nincs más hátra, egyelőre várni kell.

— *Nem a központhoz kapcsolódó ugyan, de ez is telefonprobléma. A hallgatók gyakran hiányolják, hogy nincs az épületben egy nyilvános telefonfülke.*

— *Hozzám még nem jutott el eddig a kérés, amit egyébként teljesen jogosnak tartok. A részünkről szükséges első lépéseket azonnal megteszem az ügyben, A többi viszont nem rajtunk múlik.*

Tehát: türelem vonalat terem.

NAGY KATALIN

Március idusán

Egy évszázad és 23 év távlatából idézzük magunk elé március 15-ének történetét.

Az eseményeket óráról-óra követve tanulmányok, általános és középiskolások tankönyvek ismertetik. Mint minden történelmi fordulópontot, 1848 márciusi forradalmát, majd a szabadságharcot is tanulságaival bogozgatjuk ki történetének szövevényéből.

Minden iskolás gyermek jól ismeri a történetet, a történelem százados távlatában megvilágított konzekvenciákat. S mégsem vált formálissá az évenként ismétlődő márciusi köszöntő.

Az ünnep a szabadságharcok, a hazaszeretet szimbólumává emelte 1848. március 15-ét, s a fiatalok számára Petőfi alakja az ifjúság forradalmává avatta.

A múzeum lépcsőjén megjelenő ifjú költő, s a „hi haza... most, vagy soha” forradalmi himnuszunk verssorait többet mondanak ma is, mint a történelmi krónikák bejegyzései. Petőfi alakjában a forradalmi szónok és a harcos, a szó és tett nagyszerű egységét ünnepezzük. Benne személyesítjük meg a forradalmat.

A köszöntő minden évben megszületik. Minden évben feldiszipik a Nemzeti Múzeumot, Petőfi szobrát, mindenki emlékezik, hogy ne csak tudjuk, hanem minden márciusban át is éljük volt forradalmaink letéteményeseinek kötelezettségét.

Mindent megtettünk?

— monológ a vezetőképzeéről —

MOTTO: Jó az, ha néha a vezető is alapszervi tagnak érzi magát!
Szerda, három óra, a folyosó néma, az ajtó mögül csak egy hang hallatszik. No persze, már megint elkéstem. Szavasztok, bocsánat. Fejcsóválás, mintha nem szemináriumról jönnék!
Mai téma: szituációjáték. Egyelőre Regőczi István, vb-tag beszél. Szervezeti szabályzat, II. félévi munkaterv, programok. Építőtábori lehetőségek, feljegyezni. Fifejcsóválás, mintha nem

Atalakulunk alapszervvé, titkáruknak az I. félévi munka értékelését tartja meg nekünk. Utána, ha nem értünk egyet, szólhatunk, vitázhatunk.

A kezdés is jó, egészében jónak és kielégítőnek érzem eddigi munkánkat, csak persze akad néhány probléma. A-t dicséri, egyedüli jeles, bár egy közös gyűlésünkön sem volt ott (ugyanis tanulnia kellett). De az ő esetében elhanyagolható, róla kell példát vennünk. (Micsoda?) A tanulmányi munkánk határozottan jó, ugyanis 0,02-dal (kettő századdal) az ésofolyamátlag felett van! Hm. A, ugye, kétszer segített matekból B-nek, többször, sajnos, nem volt ideje. C is és D is csak egyszer-e egyszer tudott segíteni a többieknek, mert délután edzésük van. Politikailag képzetek vagyunk, 14-en rendszeresen olvassák a Népszabadságot, a többiek szinte másnaponként. (Ez igen!) Két vitát rendeztünk, igaz, az elsőn 6-an, a másodikon 8-an hiányoztak, a vitához meg csak három szóltak hozzá, de azért tartalmasan töltöttük az időt. (Ugyanis csak egy óra volt!) Társadalmi munkánkból uorkát szedtünk a város földről, savanyú szőlőt hidegben, biztosan ezért volt ott a vezetőségen kívül csak egy ember. Annál jobb a kulturális munka! Igaz, a „...” című új magyar filmre vonatkozóva ment csak el néhányunk, de pl. a „Yokohamai kiselő”-t kétszer is megakartuk nézni. Van tehát mire építeni, s a II. félévben még komolyabb munkát tudunk végezni (elég lenne komoly is!) Végeredményben, amit a munkatervbe vetettünk (kirándulás, társadalmi munka, mozi stb.) teljesítettük, tehát kipipálhatjuk. (Elintézve.)

Lássuk akkor, ki fogadja el, ki ért egyet ezzel? (Ha arra gondolok, hogy én is csinálhatok netalan hasonló beszámolókat!)

Igy van, ő sem segített másoknak, pedig titkár. Gyűlés, szervezés, leadás, beszélgetés, aztán valamikor neki is kell tanulnia. De miért csak ő futkos minden után? A többiek meg semmit sem csináltak, mert ő mindent „elintézte”. Hogyan lehetett politikai vita témája Santa Monica sziget belpolitikája, kit érdekel az? Amikor pedig arról kezdtünk el vitázni, milyen a sorsa, jövője a szomszéd államokban élő magyaroknak, belénk fojtott a szót, mert szerinted a nacionalizmus kérdésében elfoglalt álláspont mindenkinek a személyes ügye. Különben mi is hibásak vagyunk, mert csak csendben ülünk, és nem csinálunk semmit. Az alapszervi munka elvégzését vagy el nem végzését nem lehet elintézni a munkaterv programjainak kipipálásával, különösen, ha fél akarattal csináltuk meg félig.

Szavazás: a titkár marad, a beszámoló átadogozni, realis legyen, ne szégyelljük.

Kifelé menet magamban értékelem az „alapszervet”. Bárcsak mindenütt ilyen sokan, ilyen aktívan gondolkodva szólnának hozzá. No, meg belátnák a hibákat (a titkárt, meg a sajátjukét). De nem beszélünk arról, hogy kellene másképpen, jól csinálni. ha így tovább nem lehet. Hogyan akkor, ha valahol a többi tag esetleg nem is szól érte? A játék csak játék volt és nem ilyen a valóság. Típusokat, kifejezett SZABÓ LÁSZLO

Halló központ!

...Ideje lenne már feltalálni a telefont!

- Egy városi vonalat kérek.
- *Kapcsolja legyen szives a 138-as melléket.*
- *XY-nal szeretnék beszélni.*
- *Z tanár úr bent van már?*

Naphosszat pörögnek a kérések, kérdések és a központ válaszol, kapcsol, vonalat ad. Így mondjuk, személytelenül; a központ. Pedig a központban ül valaki, akki besegít ügyeink intézésébe, akivel talán naponta beszélünk anélkül, hogy tudnánk, kihez tartozik a már megszokott hang.

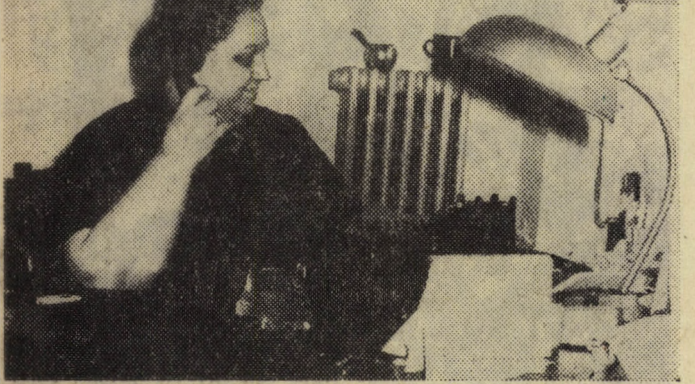
A központos: ismeretlen ismerősünk.

Délután negyed négy körül viszonylag nyugalom van az első emeleti 123-as szobában. A délelőtti nagy csúcsforgalom után jórészt levonult már a második, félhármas hullám is, a beszélgetést azonban még mindig sűrűn szakítják félbe a hívók. **Nótary Antalné**, a központos, 12 éve dolgozik a Közgazdasági Egyetemen.

— *Először ruhatáros voltam, aztán a nyelvi tanszéken dolgoztam. Három éve vagyok a telefonközpontban, akkor volt egy trombózisom és az orvos javasolta, hogy ülmunkát vállaljak. Sokszor mondják, milyen jó nekem, csak ülök egész nap egy fűtött helyiségben és kapcsolgatók. Hát*

nem megerőltető munka, az igaz, de bizony, elég sok mérget kell nyelni. A gép kicsi, az emberek türelmetlenek. A múltkor is azt mondta egy férfi: „Hát mit csinál maga? Van maga mellett egy magnó, ami ellenőrzni a munkáját?” Ilyenkor persze, nem szoktam vitatkozni. Nem magyarázhatom el mindenkinek, hogy egy 10/100-as gép előtt ülök, amit már rég kinőtt az egyetem, legalább háromszázra lenne szükség. Ha bentől telefonálnak, foglalt a vonal, — nem tudok kapcsolni.

Háromnegyed négy felé jár az idő, amikor megérkezik a váltás. A telefonközpontban ugyanis másfél műszak-

Nótary Antalné — a központos néni...

Az első kísérlet

ÉGALITÉ—JUSTICE

A „FURCSA HÁBORÚ” HADÜZENETTŐL A SEDANI VERESÉGIG. 1870 júliusában Párizsban szétleben-hosszában vitatkozott mindenki a közelgő háborúról terjedő hírekről. Párizs népe mégsem aggdótt: a nagy többség III. Napóleon újabb tőzsdéi manőverének tartotta csak a hírt és bizakodtak a poroszokkal való megegyezésben. Pedig ezúttal III. Napóleon nem a tőzsdén spekulált...

Louis Bonapartének bel- és külpolitikai megfontolások alapján egyaránt fontos volt a háború. 1857, a mindent megváltó nagy gazdasági válság óta a francia társadalom egyre szélesebb rétegei kerültek szembe a „kis-Napóleon”-féle császársággal, egyre nagyobb mértékben erősödött a — jórészt a burzsoázia támaszkodó — republikánus mozgalom, és a kirakatpercek, a látszatengedmények és megtévesztések dacára egyre erősebb lett a forradalmi munkásmozgalom is. Ilyen körülmények között III. Napóleon a régi, jól bevált recepthez kívánt folyamodni: egy hosszantartó háborúval akarta helyreállítani a megbomlott nemzeti egységet.

Napóleon döntésének külpolitikai vonatkozásai és esetben azonban szintén hasonlóan jelentősek voltak, mint a belpolitikaiak. Németország a sadowai (kőniggrázi) győzelem után a legjobb úton haladt a nemzeti egység megteremtése felé és ez a tény önmagában is mélyen elszomorította a francia uralkodó köröket. A francia hegemonia megőrzése egyenesen követelte Németország széttagoltságát.

A Rajna másik oldalán is sokan áhítoztak a háború iránt, Legjobban Poroszországnak jött volna egy összeütközés Franciaországgal, hiszen így a poroszok, mint Németország megmentői léphettek volna fel és a nemzeti egység sokkal könnyebben alakult volna ki ilyen körülmények közt Poroszország vezetőszerepével.

1870 NYARÁRA VÉGRE PÁRIZS ÉS BERLIN IS megfelelő ürügyet talált. Egy önmagában véve jelentéktelen ügyről, egy Hohenzollern herceg spanyol trónutódlási jogának volt szó, melyet a porosz király támogatott Párizssal szemben.

A hadüzenetet július 15-én fogadta el a Törvényhozó testület Párizsban, és a hadműveletek augusztus 3-án kezdődtek el. Mi volt az oka ennek a késedelemnek és általában: milyen volt a támadóan fellépő francia hadsereg állapota a hadüzenet idején?

hez. E távmondatok közül sokat megőriztek az archívumok, nézzünk néhány példát belőlük:

„Belfort, július 21, reggel 7 óra.

Michel tábornok a hadügyminiszterhez.

Megérkeztem Belfortba, sem dandáromat, sem az altábornagyot nem találok. Mit kell tennem, hol lehetnek egységeim?”

A következő távmondat hasonlóan sokatmondó:

„Metz, július 24.

A harmadik hadsereg habbiztos a hadügyminiszterhez. Sem szanitéceim, sem gazdasági beosztottaim, sem sebészeti kocsijaim, sem tábori konyhám, sem trénem, sem egyéb úti felszereléseim nincsen. Kérem excellenciádat, segítsen jelenlegi szorult helyzetemben, a főhadiszállás tehetetlen.”

III. Napóleon hadseregének szervezetségét láttuk, vessünk most néhány pillantást a fővezér hadvezetői képességeire is.

A harcok megindulása után alig két héttel Napóleon, a hadsereg főparancsnoka a következő táviratot küldte Etainba:

„A Császár Etain város polgármesterének:

Augusztus 17., reggel 7 óra

Van-e valami hire a hadseregéről?”

Napóleon”

Egy fővezér, aki elmélyülten keresi csapatait, anélkül, hogy egy komolyabb ütközetben is részt vettek volna addig, valóban különös dolog.

III. Napóleonnak valóban sikerült elérnie előbb azt, hogy Bazaine tábornok Metz városába szoruljon csapataival, körülveve porosz erőkkel, majd a sereg maradék részét a szerencsétlen sedani katlanba vezetve, szeptember 2-án sikerült Bonapartének a teljes vereséget is „kivívnia”. A Metz-ben körülrárt, és így mozgásképtelen csapatokat leszámítva, így Franciaország haderő nélkül maradt.

Párizs felkel. Párizs a sedani vereség hírére vegyes érzelmelekkel fogadta. A párizsiakat egyrészt megrendítette a 100 000 fős francia fősereg kapitulációja és félelembe ejtette ennek következménye: a poroszok szabad utat kaptak Párizs elé. Másrészt ezeket a balhíreket részben kompenzáta egy másik jelentős: III. Napóleon fogságba eséséről.

Favre-nak, Ferry-nek, Gambettának — kettős alapjuk is lett volna a hatalomátvitelre: egyrészt a törvényes választások eredménye, másrészt a főváros népének követelése. Favre-ék mégis sokáig húzódoztak a forradalomhoz való csatlakozástól.

A tömegek megmozdulását azonban nem lehetett ilyen frázisokkal lecsillapítani. A tömeg megröghanta a párizsi börtönöket, és kiszabadította a császárság politikai foglyait. Többek közt ekkor került szabadlábra Frankel Leó is, akit még az Internacionálé-perben ítéltek el.

A „baloldali” republikánusok végül is, kénytelen-kelletlen átvették a hatalmat és beleegeztek a trónfosztásba, a köztársaság kikiáltásába is. Szeptember 3-án Jules Favre vezetésével alakult egy kormány, de ez már másnap átadta a hatalmat Trochu ideiglenes kormányának. Ez a társaság magát „Nemzetvédelmi Kormány”-nak nevezte el.

A Trochu-féle ideiglenes kormánnyal a burzsoázia képviselői kerültek hatalomra.

A „Nemzetvédelmi Kormány” Trochu-ék minden alkalmat megragadtak nemzetvédelmi buzságuk esetelésére, minden eszközzel igyekeztek eltőkésítéket bizonygatni.

Jules Favre szeptember 7-én a következő falragaszt tette ki a fővárosban:

„Az ellenség a kapuink előtt áll. Egyetlen gondolatunk, határaink mögé vetni vissza. Egy jöttányit sem engedünk! Soha! Egy talpalatnyi földet sem területünkéből! Egy követ sem erődjünkéből!”

Tény azonban, hogy az időközben ellenállás nélkül Párizshoz vonuló poroszok főparancsnokságával ekkor már Trochu-ék intenzíven keresték a kapcsolatot. A poroszok közben zavartalanul körülvezték a fővárost és hozzákezdtek az ostromművek kiépítéséhez is.

Favre végül kieszközölte, hogy Bismarck fogadja Ferriére-ben, előzetes megbeszélések végett, Favre tárgyalásait természetesen titokban végezze, hiszen semmiféle indok nem szólt a kapituláció mellett. Sem löszben, sem élelemben nem volt hiány, és az önellátást is részben meg lehetett volna oldani.

Frankel Leó már szeptemberben felismerte a kapituláns burzsoázia célját:

„A porosz majd bevonul, a burzsoázia pedig, hogy hatalmát és kiváltságait megtartsa, hízlelni fog neki és ránk fogja hárítani a háborúból eredő összes terheket.”

Frankel szavainak igazsága később bebizonyosodott.

„Október 31-én hatalmas tömegtüntetésre került sor, ugyanis Párizs népe egy fecsegő tőzsdespekuláns indiszkrétója folytán tudomást szerzett Favre Ferriére-beli látogatásairól.

„Le Trochuval! Nincs fegyverszünet! Eljen a kommun!” — voltak a tüntetés jelszavai. Ugyanakkor a szélsőbal, a blanquisták megkísérelték átvenni a hatalmat a burzsoáziától.

Trochu-ékát egy véletlenül előkerülő kispolgári Nemzetőr-zászlóalj közbelépése mentette meg és tette lehetővé a baloldal leverésének megkezdését. Trochu-ék a kommun, a közönségi kormányzati szerv megválasztását sem engedélyezték — hiszen nagyon bölcsen látták, hogy így csak a kettős hatalom, majd a munkáskormány létrejöttét segítenék.

Közben egyre világosabb lett, hogy Trochu-ék a puszkaport csak a párizsi munkásokkal szemben nem sajnálják, a poroszokkal szemben azonban sokkal óvatosabbak.

Január 22-én újabb munkásfelkelés kísérli meg Trochu-ék elsöprését, de ez is kudarcba fullad. A baloldal leverve, a nemzetörség szétverve: nincs akadálya már Trochu-ék terveinek.

Január 28-án a kormány bejelentette a poroszokkal való tárgyalások megkezdését, fegyverszünetet.

A tőzsdén ismét emelkedni kezdtek az árfolyamok. A burzsoázia fellelegzett.

A „parlagi nemesek gyűlése”

A fegyverszünetet a kormány az 1871. február 8-ra kiírt nemzetgyűlési választások megtartására használta fel. A választás eredménye híven tükrözte a klasszikus „forradalmi—Párizs reakció—vidék” képletet és végeredményben a Bordeaux-ban összeülő nemzetgyűlés burzsoa republikánus és monarchista tagokkal kezdte működését. Kiemelkedő személyiség Thiers volt.

Ez a nemzetgyűlés hamarosan „elintézte” a békekötés ügyét is.

Február 26-án a Nemzetgyűlés 546:106 arányban elfogadta a békefeltételeket és 27-én már egész Franciaország értesült is ezekről.

A feltételek megalázóak és súlyosak voltak. Különösen súlyosnak tekinthetjük azokat, ha meggondoljuk, hogy ekkor az ország fővárosa még szilárdan ellenállhatott volna és egy egész országra kiterjedő partizánháború — melynek első jelei már felbukkantak — lehetetlenné tették volna a poroszok megszálló tevékenységét is. A francia burzsoázia azonban nem merzte ezt az utat választani.

A békeszerződés értelmében Franciaország lemondott Elzász és Lotharinga nagyrésztől és kötelezte magát egy 5 milliárd frankra rugó hadisarc megfizetésére (később a német ipar jórészt ebből a sarcból építette fel).

Az első 500 000 000 frank kifizetéséig a poroszoknak jogukban volt megszállva tartani a francia Párizs-körüli erődöket, a teljes összeg megfizetéséig pedig Franciaország egyharmadát, az erődöket kivéve.

Ugyanakkor a porosz csapatokat feljogosította a békeszerződés Párizs egy részének időleges megszállására is, március 1-i határidővel.

Még a porosz megszállás előtt kipattant a kormány egy másik terve, mely a Nemzetörség lefegyverzésére irányult. A Nemzetörség, melyben egyre nagyobb szerepet játszottak a blanquisták és az Internacionálé francia szekciójának vezetői, minden forradalmi munkásmegmozdulás szervező központja lett és Thiersék terve így teljesen érthető.

A munkásság válasza az volt, hogy még szorosabban tömörült a Nemzetörség köré. Február 15-én létrehozták — központi szerveként — a Nemzetörség Központi Bizottságát, mely a munkásság legforradalmibb erőt tömörítette. Ezt a szervezetet a Nemzetörség szinte száz százalékosan támogatta.

A nemzetgyűlés időközben elhatározta, hogy a poroszok Párizsból való kivonulása után (márc. 10.) Franciaország belsejébe helyezi átszékhelyét.

Meglepő dolog, de ugyanakkor tény is, hogy a nemzetgyűlés új, végleges székhelyének nem Párizst, hanem Versailles-t tették meg, ahova a „parlagi nemesek gyűlése” nemsokára át is költözött.

Ezzel Párizs hivatalosan megszűnt az ország fővárosa lenni.

A főváros áthelyezésében két dolog játszott szerepet. Egyrészt nyilván a büntetésről, a forradalmi Párizs „megleckéztetéséről” volt szó. Ellenforradalmi kormányoknak gyakran támadtak ilyen ötletek, gondoljunk csak Horthyék tervére, mely szerint 1919 után Szeged lett volna a főváros, a „rebellis” Budapesttel szemben. De a Thiers-i ötletnek csak egyik mozzanata volt a büntetés. Sokkal fontosabb ennél az, hogy egyszerűen nem merték a forradalmi párizsi munkások közvetlen közelében tartani ülésüket. Thiers, Trochu, Ferry, Favre és a többi „eminens nemzetvédő” nyilván tisztában volt a Nemzetvédelem balrafordulásával és a KB szerepének megnövekedésével. Így az új székhelyen biztonságos távol voltak Párizstól, de mégis elég közel ahhoz, hogy erőik megnövekedésével esetleg sikeresen avatkozhatnak be minden burzsoa érdeket sértő párizsi fordulat esetén.

Thiersék az adott pillanatban gyengének érezték erőiket ahhoz, hogy a párizsi munkássággal nyílt kenyérrésre vigyék a dolgot. Ugyanakkor az alig húsz kilométeres távolságban levő lefegyverzett munkásszólóaljak minden bizonnyal kínos gondolatokat ébresztettek Thiersékben.

A gondolatokat tett követte,

Thiers, a törpe bakó

mégna gyáván és éjszaka fogtak is hozzá. A kormánycsapatok 18-án éjszaka és hajnalban csendben, menetfelszerelés nélkül belopakodtak Párizsba, azzal a határozott céllal, hogy megkaparintsák a Nemzetörség, Montmartre környékén elrejtett ágyúit. A terv első része sikeres is volt. Hajnalra a nemzetörségi ágyúk nagy része Thiersék kezében volt.

A forradalmi erőket ez esetben a támadók császárságból örökölt szerveztlensége és a köztük uralkodó fejtelenség mentette meg. (Ez egyébként nem is csoda, mert Thiersék ugyanazokat a tábornokokat alkalmazták, akik már bebizonyították III. Napóleon idején, hogy egy csatát még akkor is képesek elveszíteni, ha egyáltalán nincs is ellenség.)

Lecomte tábornok és csapatai ugyanis egyetlen dologról meglepedtek, arról, hogy nem elég ellopni az ágyúkat, de valahogy el is kell szállítani azokat „nemzetvédők” megbízóikhoz. Fogatokat, lovakat meg elfelejtettek magukkal vinni.

Amíg a kormánycsapatok kétségbeesetten kutattak valamilyen szállítójármű után, kivilágosodott és a hajnal első fényeinél egész Párizs észrevehette a több ezer, éppen az ágyúkkal bajlódó Thiers-féle katonát.

Egész Párizs, a Nemzetörség KB felhívása alapján fegyvert ragadott és pár órászközharc után sikerült a nem túl lelkes kormánycsapatokat

részben lefegyverezni, részben átállásra bírni, részben kizavarni a városból. Thiersék is hanyatt-homlok távoztak, látva, hogy egy ideig nem terem dicsőség számukra Párizsban.

Az ágyúk ellopásának megakadályozása elkerülhetetlen tette a szakítást Versailles és a Nemzetörség Központi Bizottsága által vezetett forradalmi erők között. Ugyanakkor a március 18-i események azt is jelentették, hogy a párizsi munkásság saját kezébe vette sorsának irányítását, létrehozva a világon először a proletárok forradalmi diktatúráját.

A kommun hónapjai. A kormánycsapatok kivonulása meglepte a párizsiakat és meglepte magát a Nemzetörség Központi Bizottságát is. Ennek tudható be, hogy a forradalmi csapatok nem indultak azonnal Thiersék főhadiszállása ellen — pedig ekkor könnyen végezhetek volna a reakció főhadiszállásával — a Versaillesben ülésű Nemzetgyűléssel. Ez a pillanati tétovázás eldöntötte a kommun sorsát.

Március 18-tól május 29-ig az események két párhuzamos vonalát kísérhetjük nyomon. Az egyik vonal a párizsi munkáskormányzat szervező, építő és védelmi tevékenysége, a másik a Versaillesben gyülekező reakció kétségbeesett erőfeszítései a kommun leverésére.

Thiersék nem magukra hagyatottan küzdöttek a kommunnal: hathatós és kimeríthetetlen erőforrást nyújtott a megszálló porosz erők támogatása, mind katonai, mind diplomáciai téren.

Április 6-án, alik két héttel a kommun győzelme után, az ellenforradalmi erők jelentős mértékben megerősödtek, Mac Mahon, aki még III. Napóleon tábornokaként szolgált a poroszok elleni háborúban, és ott egységével együtt fogságba esett, e napon megjelent nagyszámú, fogságból szabadult francia katona élén Versaillesben és tüstént hozzákezdett a Párizs elleni támadás megszervezéséhez. Hogy került Mac Mahon a németek hadifogolytáborából Versaillesbe?

Jules Favre és Pouyere-Quartier Frankfurtban hozzászias tárgyalásokat folytattak ezt megelőzően Bismarckkal, mely tárgyalások fő témája a békeszerződés volt. Bismarck a franciaországi győzelmek után feljogosítva érezte magát arra, hogy az ország belügyeiben a döntőbíró szerepét játssza. Választás elé állította Favre-ék: vagy a császárság visszaállítása, vagy a békefeltételek feltétel nélküli elfogadása. E feltételek szerint az országnak megőrizte határidő alatt kell visszafizetnie a hadisarcot, a poroszok pedig ezentúl addig tartózkodhatnak a megszállt erődökből, ameddig a francia állapotok azt Bismarck szerint megkívánják. Ezzel szemben Bismarck hajlandó

Barikádon... Korabeli fotó

volt arra, hogy szabadon bocsássa az elfogott bonapartista hadsereg nagyrészét és ezeket Thiersék rendelkezésére bocsássa Párizs leveréséhez. Ugyanakkor a porosz seregek közvetlen segítségét is kilátásba helyezték.

A kommun márciusban így még csak a Thiers-i szedett-vedett hadsereggel találta volna szembe magát áprilisban azonban már a hadifogságból elbocsátott, fegyverkezett, reguláris erőkkel is meg kellett küzdenie, melyek számban és fegyverzetben egyaránt felülmúlták a Nemzetőrséget.

De nemcsak számban, hanem anyagi eszközökben is sokkal jobban álltak a versaillesiak. A kommun vezetői ugyanis magukat nem egész Franciaország vezetőinek, hanem csak a párizsi önkormányzati testület fejének tekintették.

Igy, mondták nem volt semmiféle joga arra, hogy a Francia Nemzeti Bank aranykészletét lefoglalja, felhasználja. Ez végzetes hiba volt. Így két nyereség is érte az ellenforradalmi erőket: egyrészt a keletkező pénzhányon a kommun képtelen volt segíteni, míg a burzsoázia nyilván támogatja saját vezetőinek hadseregét anyagi eszközökkel is — akár a Francia Nemzeti Bankon keresztül is. Másrészt pedig a Francia Nemzeti Bank a kommun területén egy ragyogó ellenforradalmi fészket jelentett, ahonnan a belső támadásokat irányítani, szervezni lehetett. Ezt maximálisan ki is használták Thiersék.

Végezetül, a kommun bukásának okaik tovább elemezve, beszélni kell a burzsoázia elleni belső diktatúra gyengeségéről. Jól jellemzi ezt Ugron Gábor 1871. március 30-án kelt párizsi levele, mely a Párizs—Versailles közti utak gyenge ellenőrzéséről számol be.

„Most érkeztem Versaillesból — írja Ugron. — Jártak önök valaha az egyik ellenséges táborból a másikba? Ha igen, tudják, mit élveztem.”

Ha csak úgy az egyik táborból a másikba lehet átsétálni, akkor ott feltétlenül gyenge az ellenőrzés. Párizsban az volt.

Ez a tény egyébként azt is magyarázza, miként volt lehetséges az, hogy a kommun bukásakor Párizsba törő csapatok olyan kitűnően voltak informálva az egyes barikádok elhelyezéséről. És csak aláhúzza az ellenőrzés lazaságát, ha arra gondolunk, hogy a végső bukást is árulás, Jules Ducatel útmester árulása okozta, szinte bevezette Párizsba a versailles-iakat.

A kommun ezen tétováságai, gyengeségei legalább olyan érdekesek kell hogy legyenek, mint az intézkedések sora (melyekre még visszatérek a következő részben), mert ezek jelentették talán a legnagyobb tanulságot a későbbi forradalmak és nem utolsósorban a 17-es októberi forradalom számára.

A kommun, mint a proletariátus államgépzeje. A kommunnek, mint a proletariátus diktatúráját gyakorló szervnek sokféle összefoglaló értékelése hangzott már el. A következőkben a talán legklasszikusabb értékelést, Marx összefoglalását tekintjük elsősnek:

„Párizs csak azért tudott ellenállni, mert az ostrom következtében megszabadult a hadseregtől, melynek helyére, egy zömében munkásokból álló nemzeti gárdát állított.

Ezt a ténnyel maradandó intézményé kell tenni. A kommun első rendelete tehát az állandó hadseregnek az elűzése, és a felfegyverzett néppel való helyettesítése volt.

A kommun általános választójog alapján Párizs különböző kerületeiben megválasztott felelős és bármikor elmozdítható városi tanácsokból alakult. Tagjainak többsége... munkás, vagy a munkásszervi képviselő. A kommunnak nem parlamentnek kell lennie, amely végrehajtó és törvényhozó egyszerre.

A rendőrséget... azonnal megfosztották minden politikai jellegűtől és a kommun felelős és bármikor elmozdítható közegévé változtatták...

Mihelyt az állandó hadsereget és a rendőrséget, a régi kormányzat fizikai erejének alkotóelemeit eltávolította, a

kommun azonnal hozzáfogott, hogy az elnyomás szellemi erejét, a „paphatalmat” megtörje...

Az összes tanintézeteket ingyenesen megnyitották a nép előtt... (és) ... a bírósági képviselőket megfosztották látogatási joguktól... felelősök és elmozdíthatók lettek.”

Marx elemzése a kommun intézkedéseinek lényegét ragyogóan megragadja: nem másról volt szó, mint a burzsoázia államgépzeje és hivatalnoksereg szétzúzásáról, és ezzel párhuzamosan a burzsoázia szellemi monopóliumának megtöréséről.

A kommun hozzálatott a tulajdonviszonyok megváltoztatásához is. A teljes államosítás, köztulajdonba vétel elvégzésére nem maradt idő, de az első lépéseket már megtették.

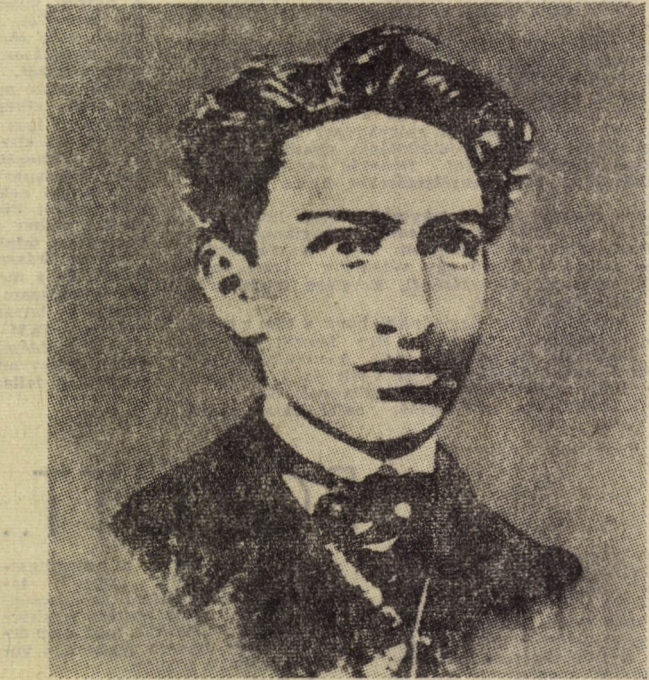
Április 5-én határozatot hozott a kommun egy vizsgálóbizottság létrehozására, mely jegyzéket készített azokról az üzemekről, melyeket a tulajdonosok elhagytak (magyarul: Versailles-be szöktek) és a bizottságnak ki kell dolgozni azokat a módokat, melyek alapján ezeket az üzemeket szövetkezeti kezelésbe lehet venni. Ez a rendelkezés jelentette az első részt a magántulajdon bástyáján...

A tulajdonviszonyok ilyen való megváltoztatása, a kisajátítók (legalábbis részleges) kisajátítása érdekében hozott intézkedések mellett a kommunnek számtalan olyan rendelethez és intézkedéshez volt, mely a munkások védelmét szolgálta.

Ilyen rendelet volt az éjszakai munkát korlátozó rendelkezés.

Tüzérek a Montmartre dombján

A 24 ÉVES FRANKEL LEÓ

kezés, vagy például a 20 franknál kisebb összegért elzáróított javak visszaszolgáltatását kimondó határozat. A munkások közvetlen életközlüményeit javító rendelkezéseket még lehetne sorolni szép számmal, de mind közül kiemelkedik az a rendelkezés, mely a különböző hivatalokban az alkalmazotának a vezetésbe való bevonását célozta. A kezdeményezés — és

ez különösen érdekes magyar vonatkozása miatt — a munka és csereügyi osztálytól indult ki, melynek megbízottja, a munkaügyi minisztere és e javaslat elindítója a — magyar Frankel Leó volt.

A kezdeményezés eredményeképpen pl. Louvre fegyverjavító műhelyeinek szabályzatának 13. cikkelye kimondja, hogy az igazgatást gyakorló bizottságnak és az ezek segítségére a munkások által kijelölt megbízottak hente egyet-egyet jelentést kell tenni a műhely ügyeiről. Az igazgatóság megbízottját a munkások választják és el is mozdíthatják.

A dolgozókat a Felügyelő Tanács javaslata alapján lehet csak elbocsátani és a túlórák ügyében is ez a demokratikusan választott szerv dönt. Frankel Leó javaslata — mely kiemelkedett jelentőségét tekintve a munkaügyi miniszterként hozott egyéb rendszabályai közül is — a munkaszövjet ósének tekinthető sok szempontból, és így megérdemelné, hogy az eddigig nagyobb figyelemmel kutassuk a kezdeményezés részleteit is.

A kommun, mint az első proletár államgépzeje, fennállási idejét tekintve meglehetősen sokat tett — és hogy nem többet, azt csak a május 21-én betört versailles-i támadás akadályozta meg. Erényei követendő példaként, hibái tanulságként kell szolgáljanak számunkra — mint ahogy az eddigi szocialista forradalmak számára felbecsülhetetlen tanulsággal szolgáltak már eddig is.

Alapos gazdasági ismeretekkel a külügyi pályákon is!

Az idei tanév első felében új vezető került a nemzetközi kapcsolatok tanszékének élére.

Úgy vélem, Halász József személye mégsem teljesen ismeretlen a hallgatók előtt, hiszen az elmúlt félévben Kínáról tartott értékes előadásával már letette névjegyét.

alacsony száma. Ha az MKKE-t a marxizmus egyik fellegetőnek tekintjük, nem megnyugtató az a helyzet, hogy tanításait mennyire tárgyilagosan kezelik csak a hallgatók. Hiányzik belőlük a tudatosság és annak felismerése, hogy a gazdaságpolitika helyes alkalmazása mennyire fontos, kü-

Ezt még nem sikerült mindig kifejezésre juttatni: gondolok itt olyan elsajátítandó speciális kereskedelmi és technikai ismeretekre, amelyek terjedelmében az elkövetkező években csökkenthető lenne. Problémát jelent a bevezetett nyelvi koncentráció is. A régi módszer szerint hallgatóink 650 órát látogathattak a négy év alatt. Ez a szám az új rendszer miatt 470-re csökkent.

— Milyen változások várhatók a közeljövőben a képzést illetően?

— Szeretnénk előadásokon kívül személyes kontaktust is felvenni a hallgatókkal: beszélgetések, aktuális külpolitikai és szakszemináriumok formájában, amelyek idejét három félévről négyre emeljük. Itt aláhúznám, hogy a fő hangsúlyt az önálló munkára kívánjuk fektetni. Ennek érdekében szándékozunk neves előadókat meghívni és vizsgáljuk az óraszámok csökkentésének lehetőségét.

— Meglepető volt számomra az is, mennyire távol állnak hallgatóink a valóságtól, a gyakorlattól. A helyzeten több úton szeretnénk változtatni: az egyik mód az év közben szervezett üzemlátogatások, a másikat a III. év végi nyári gyakorlat rendszerének gyökeres megváltoztatása jelenti. Az az elképzelésünk, hogy a koncentráció miatt lecsökkent nyelvi órák pótlására hallgatóink az első héten intenzíven nyelvet tanulnak. A fennmaradó 14 napra a kis csoportokba szervezett hallgatókat egy-egy önálló exporttevékenységet folytató nagyvállalathoz küldjük. Ily módon lehetőség nyílik arra, hogy az üzem szervezetét, mechanizmusát, exporttevékenységét közelről is megismerjék.

— A nemzetközi szakmár jellege miatt is mindig a hallgatóság figyelmének középpontjában áll.

— Úgy látom, hogy a hallgatók kezdenek tisztába jönni a szak céljával, jellegével. Szeretném elérni, hogy szorgalmuk, alapos ismereteik szerénységgel párosuljanak. A szakon végző fiatal emberek az országot fogják képviselni. S e pályához mindenekelőtt elhivatottságot kell érezni. Ebben a szellemben szeretnénk az utódokat nevelni. Ez a munka szép és lelkesít.

Csiszér Ágnes

Ezt a képet bővítsé még néhány adat: Halász József Csepelen munkásként kezdte pályáját. 19 éves kora óta tagja a pártnak. 1945-től az ifjúsági mozgalomban tevékenykedett, majd a MADISZ, Mezőgazdasági Akadémia, 1960-tól az SZKP hároméves iskolája jelentették a főbb állomásokat. 1963-tól 1970-ig pedig mint a Magyar Népköztársaság követe működött Pekingben.

— Hogyan látja a tanszék helyzetét az egyetemen belül?

— A külügyi pályákon dolgozók számára elsődrendű követelmény, hogy alapos gazdasági ismeretekkel rendelkezzenek. Követi gyakorlatomból tudom, mennyire fontos az, hogy tudjunk elemezni, következtetni és így állást foglalni. Régebben sokan felvetették azt, hogy ennek a szaknak más egyetemen lenne a helye. Meggyőződésem, hogy széles körű és alapos képzés — amelynek elengedhetetlen, fontos részei a közgazdasági ismeretek — csak ezen az intézményen belül biztosítható. Kétségtelen, hogy a szak jellege számos vonatkozásban eltér a többiétől.

Már jó félétöltött új beosztásában, itt az egyetemen, amikor bekopogtatunk hozzá, hogy eddig szerzett benyomásairól, tapasztalatairól faggassuk.

— Tetszik az egyetemi szellem, az önállóságra, gondolkodásra ösztönző reformok. Annál inkább csalódást keltett bennem a párttag hallgatók

lönösen az ország leendő közgazdáiának.

— Hogyan látja a tanszék helyzetét az egyetemen belül?

— A külügyi pályákon dolgozók számára elsődrendű követelmény, hogy alapos gazdasági ismeretekkel rendelkezzenek. Követi gyakorlatomból tudom, mennyire fontos az, hogy tudjunk elemezni, következtetni és így állást foglalni. Régebben sokan felvetették azt, hogy ennek a szaknak más egyetemen lenne a helye. Meggyőződésem, hogy széles körű és alapos képzés — amelynek elengedhetetlen, fontos részei a közgazdasági ismeretek — csak ezen az intézményen belül biztosítható. Kétségtelen, hogy a szak jellege számos vonatkozásban eltér a többiétől.

A klub is lépett...

1970-ben született a határozat, amely szerint a klub továbbra is a kultúrosztály keretében, de a KISZ vb szakbizottságaként működik. A látványlag formai döntés a kultúrunka, a közvetett agitáció és propaganda tartalmi változásához is lehetőséget teremtett.

A változtatás elsődleges célja volt, hogy a hallgatók igényei kevesebb áttételen keresztül, közvetlenül érvényesülhessenek. A klub kedvelt és jól bevált színtere lett az évek során a hallgatók szakmai, politikai, kulturális „önnevelésének”, egyszóval elválaszthatatlan részét képezik a kommunista szakemberképzés egész mechanizmusának, amely a KISZ elsődleges feladata.

— Abban, hogy most már véglegesen a KISZ vb-hez tartozunk, biztosítékot teremtünk arra, hogy a klub vendégeinek, illetve az érdeklődőknek olyan programot állítsunk össze, amelyet várnak — mondja Szántó Lóránt klubtitkár. Tehát: jobban körül tudjuk határozni, mi az az információ, tájékoztatás, ill. vitatéma, amit szívesen fognak hallgatni. Másrészt viszont megváltozott az egyetemi agit.-prop. munkába való bekapcsolódásunk módja. Részt veszünk a politikai munka

koordinálásában, közben találkoznak az alapszervek agit-proposálva is, akiktől magunk is kapunk tájékoztatást műsorprogramunkhoz, s mi is segítjük őket.”

Az APB irányítása alá tartoznak a határozat óta a politikai rendezvények, s ez lehetőséget teremtett arra, hogy tudatos, koncepciózus összhangot biztosítsunk rendezvényeink összeállítására és az agit.-prop. munka vonalvezetése között. A tapasztalatok és az igények egyeztetésével kölcsönösen több energiát fordíthatunk munkánk színvonalának javítására.”

Az elmúlt nyolc hónapban kétségtelenül gyorsult a klub „reagálása”, mind a tájékoztatásban, mind az igényelt véleményserékben a klub együtt tudott „lépni” a hallgatókkal. Nem kis szerepet játszott abban is, hogy más egyetemek fokozott érdeklődéssel fordultak a Közgazdászok klubjához, akik itt dolgozunk, elengedhetetlen. Munkánk hatékonyságát növelni, ha együtt határozzuk meg teendőinket, s jól élünk a klub adatai kötetlen lehetőségeivel.”

— „Az ún. „magypolitika” kérdéseinek boncolgatásában a legfőbb fórum hosszabb ideje a klub és a kari rendezvények — szögezi le Nagy Sándor az APB vezetője. A

tájékoztatásnak, konzultációnak továbbra is ez marad a kötetlen formája. Azonban az agitációs és propagandamunka másik, taglaltabb, azonos fontosságú része az egyetem, a KISZ belső politikai élete. Ennek fóruma pedig nem korlátozódhat kizárólag az alapszervek összejöveteleire. Hiszen itt érintkezik valamilyen hallgatók kivétel nélkül legközelebb, szinte „elkerülhetetlenül” a politikával. A klub ezért biztosít egyre több alkalmat pl. a KISZ-ről folyó eszmecsereknél, tudatosítja a „belső politikával” kapcsolatos teendőket, problémákat, ezzel fokozott figyelmet váltthat ki magukban az alapszervekben.”

„A klub a hallgatók reagálását az egyes eseményekre mindig nagyon pontosan mutatta. A vélemények ismeretére pedig most, amikor fokozott politikusságot követelünk, még inkább szükség van, mint korábban. A közös, pontosan körülhatárolt koncepció pedig a számtalan agit.-prop. terület és tevékenység közötti „rendszeresség” idején valamennyiünk számára, akik itt dolgozunk, elengedhetetlen. Munkánk hatékonyságát növelni, ha együtt határozzuk meg teendőinket, s jól élünk a klub adatai kötetlen lehetőségeivel.”

Zsembery Ágnes

ÁRVA LÁSZLÓ

A jelen a számítástechnikáé!

Komputer káosz

A számítógépek „betörésének” idejét — a hatvanas évek elején — Amerikában „komputerkáoszoknak” nevezték. A gépek ontották az adatokat, a gazdasági vezetők azonban nem tudtak velük mit kezdeni. A gép nem arra „válaszolt”, amit kértek tőle, mert a kérdések megfogalmazói — a matematikusok — más nyelven beszéltek, mint maguk a problémafelvetők. A káoszt az okozta, hogy nem ismerték fel az első időben a számítástechnika jellegét — nevezetesen azt, hogy alkalmazott tudomány — s nagy számban képeztek ki matematikusokat, majd később rendszerszervezőket, míg végül rádöbbentek, hogy nincsenek közgazdászok, akik a problémákat megfogalmazzák.

Hasonló folyamat játszódik le Magyarországon is. A jelenleg üzemelő 126 számítógépből 80—82 gazdasági területen működik. Valamennyi számítógépünk idejének átlag háromnegyed részében adatfeldolgozást végez. Ez az arány még önmagában nem jelez sem pozitív, sem negatív tendenciát, csupán arra utal, hogy az ügyvitel az a terület, amelynek rendszere tartalmazza az automatizálás feltételeit; gépészet és hosszabb előkészítő munka nélkül is megvalósulhat. Ha viszont az adatfeldolgozás döntés-előkészítési és megalapozási jellegét kérjük számon — ilyen értelemben minden döntést adatfeldolgozás előz meg, mi azonban szűkebb értelemben használjuk a kifejezést — az amerikai káoszhoz hasonlóan, gépi táblókkal betemetett irócsatlakozókat találunk sokhelyütt. A hasznavehetetlen számháalmaz persze gyakran csak azért nem ad segítséget a döntéshez, irányításhoz, mert nem a megfelelő íróasztalra „tették le”, vagy pedig azért, mert a „hasznos adatok” a hasznavehetetlenek közé vannak — kiismerhetetlenül — elkeverve. A gépi adatok további útja ugyanígy már ismét olyan szervezési mechanizmust tétel fel, amelyben pl. az igazgató asztalára már csak olyan számok kerülnek, melyek vállalati szintű és az igazgató által hozandó gyors intézkedés szükségességét mutatják.

A szimptomák Magyarországon azonosak a világ legnagyobb számítógép-parkjával rendelkező Egyesült Államok kezdeti „komputerbetegségével”. Az orvosai pedig: az általános számítástechnikai intelligencia elterjesztése és közgazdászok számítástechnikai képzése. (Ugyanis, míg évente mindössze 60—70 tervező-elemző közgazdász kezdhet dolgozni számítógépekkel, addig a SZÁMOK szervezésében 3214-en kezdtek meg tanulmányjaikat 1969/70-ben; műszaki ismereteket 50%-uk szerez, gépkezelő 32%-uk, programozó 20%-uk, szervező 29%-uk lesz. (Egyéb: 14%).) (Az egyetemeken folyó számítástechnikai képzés általában műszaki jellegű.)

Alap- és speciális képzés

A számítástechnika alapfokú oktatását a közeljövőben megkezdik a középiskolákban. A közgazdászok felkészítése egyetemünkre hárul. Már a képzés körvonalainak kialakításához — a GB októberi határozatát követően — felvetődött, hogy ez a feladat mind aktuális, mind távlati gondok tömegét hozza.

A pillanatnyi gondok közé sorolható egyetemünk oktatóinak felkészítése alap- ill. speciális számítástechnikai ismeretekkel, valamint a közgazdászok „testére szabott” oktatási koncepció kidolgozása, olyan, még ki nem kristályosodott számítástechnikai fogalmak közgazdasági alkalmazása, tartalmuk pontos körülhatárolása, amelyek egzaktnak értelmezhetők stb. Tovább bonyolítja a bevezetés nehézségeit, hogy a gazdasági szakemberek felhasználói szintű ismereteinek túl kell lépniük az általános számítástechnikai kulturáltságon, mert a gazdasági döntésekhez kialakított modell szerkesztésbe kell épülni a gazdasági egység döntési rendszerébe, s a folyamatos adatszolgáltatás biztosítása is egyidejűleg szükséges. Az alapképzésben is nélkülözhetetlen tehát a rendszerelmélet bizonyos mértékű ismerete és az algoritimizálási készség (közérthetőbben: készség a műveletek olyan sorrendjének meghatározására, amelyvel a feldolgozás adott eredményre vezet).

Az 1975-re darabszámban közel négyszerezésére — teljesítményében legalább ötszerezésére — feljutó géppark hatékony hasznosításáért egyetemünk elé a szakemberek kétéfajta típusának képzését állítja követelményként.

Az általános számítástechnikai képzésben részt vesz a jövő tanévtől kezdve a nappali hallgatók I—III. évfolyama. Az oktatás részben önálló szaktárgyak révén (Bevezetés a

számítástechnikába; Elektronikus számítógépek programozása; Információ-rendszerek tervezése és szervezése I. címen), részben pedig hagyományos tantárgyakba építésével valósul meg (matematika, statisztika, számvitel, ágazati üzemszervezés és gazdaságtan, népgazdaságtervezés és irányítás, pénzügy).

A hallgatók másik csoportja speciális számítástechnikai képzésben részesül majd, szintén a jövő tanévtől kezdődően. Az ún. teljes specializáltak szintjén rendszerelemző, makro- és mikro-modellalkotó és programtervező közgazdászokat bocsát ki az egyetem, akik alapvetően matematikai jellegű számítástechnikát tanulnak. A szakosított specializáltak kategóriába gazdasági rendszerszervezők és gazdasági modellalkotók képzése sorolható. Az előbbiek értelemszerűen az általános kar tervező-elemző szakos hallgatói lesznek, míg az utóbbiak az ipari és kereskedelmi kar vállalati szervező ill. tervező-elemző szakáról kerülnek ki.

A már említett középiskolai képzés bevezetése kapcsán meg kell említenünk, hogy a tanárszakosok egy része a gazdasági rendszerszervezőkkel közel azonos szintű képzésben részesül.

A Cellatron 8205

A vázlatosan leírt képzési struktúra önmagában is szemléltetően bizonyítja, hogy szinte egyetlen tantárgy sem marad az egyetem tantervében, amelyet valamilyen mértékig ne érintene a számítástechnikai oktatás bevezetése. Hogy a feladat nagyságát realitás tudjuk érzékelni, meg kell még említenünk, hogy az új tárgy oktatása fokozatosan terjed ki a hallgatók mind nagyobb tömegére.

A számítástechnika „fogadásának” feltételeit most teremtjük meg. Azok az oktatók, akik eddig nem érintkeztek ezzel a szakterülettel, a napokban kezdtek meg az „ismerkedést”, s a tanfolyam három felév múlva fejeződik be számukra.

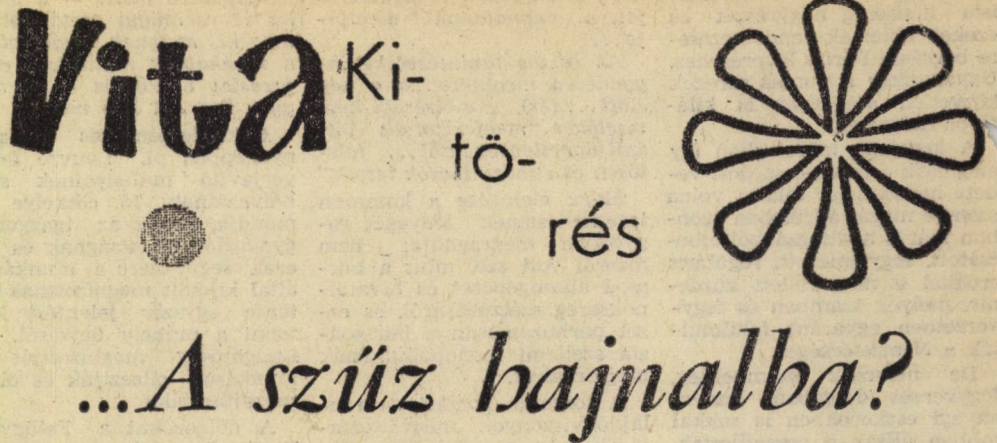
Az alkalmazás, a géppel való ismerkedés sem napolható el, az elméleti oktatással párhuzamosan kell történnie. Az új gép, a Cellatron 8205 épp most „vizsgázik”, s a napokban már át is adják az Informatika kutatócsoport szakembereinek. Három tervmatematikus, egy közgazdász és egy alkalmazott matematikus veszi „gondozásba”, a másfél millió forint értékű NDK-gép az oktatásnak csupán pillanatnyi szükségleteit elégíti ki. Segít a gépen történő számítás tanulásában, megoldási döntési modelleket, számolási, differenciál és integrál egyenleteket. Egyelőre csak a gépi kód „nyelvén ért”, év végére valószínűleg megérkezik az Algol programnyelv. A Cellatron kizárólag oktatók, hallgatók számítástechnikai képzését fogja segíteni. (A számítástechnikai képzés bevezetésének előfeltétele, hogy a Művelődésügyi Minisztérium az anyagi eszközöket [pl. a Terminal gépet stb.] biztosítsa. SZERK.)

A számítástechnikai képzés koncepciójához a megvalósítás szerény feltételeivel rendelkezünk. Ismerve azonban azt a tempót, amelyvel az elektronikus számítógépek beszélgődj a gazdasági, műszaki, tudományos élet mind bonyolultabb szövevényét, mi a biztosítékunk arra, hogy a napjaink „alapkövetéle” követő változásokat rugalmasan, előre látóan „tervezi” majd képzési rendszerünk?

A tantervi megoldásra még nincs egységesen elfogadott javaslat. Azonban rövid számolás után is kiderül, hogy az 1971/72. tanévtől kezdődő számítástechnikai képzés teljesítésében csak 1975/76-ra bontakozhat ki. Ekkor hagyja el az egyetemet az első olyan „diplomás-generáció”, amelyik az egész képzési idő alatt, a tananyag szerves részeként tanulhatott számítástechnikát. 1975-ben azonban már 400 számítógép fog működni. A számítógép működtetéséhez előzetesen is 2—3 éves szervezői munka szükséges. A gépek erkölcsi „életideje” mindössze 4 év. Úgy tűnik, közgazdászaink máris legalább tízéves készen vannak. Ha viszont nem sikerül, elkaphodjuk a képzést, néhány éven belül kétszerezes súlyukkal nyomnának a mai gondok, s újabbak halmozódának rájuk.

Önálló kezdeményezés, tanulmányi segítség lehet abban, hogy késésünket mielőbb behozzuk. A számítástechnika egy-egy részterületével azok is megismerkedhetnek, akik még nem kaptak teljes képzést. Ehhez azonban tanárok, diákok egyéni vállalása kell, az az igény, amely nélkül korunkban egyre nehezebb a diplomát hasznosítani: a szerzett tudás állandó „megújítása”, szüntelen szembeállítás a lehetőségekkel.

(Folytatjuk.)

NO, AKKOR TÖRJÜNK KI!
A városból! Illetve próbáljuk megközelíteni a valóságot, azután feledezzünk meg önmagunkról! Ez nem jó tanács! Ez Bacsó Péter új filmje. Csak helyesebb tudunk, amikor

beszél olyan problémákról, mint a sok fiatal érintő lakáshiány, szót emel a munkakörübszűkítés, az „üres órák”, a korszerűtlen munkaszervezés ellen. Tegyélj a hatálok mindennapi problémáit, így kapcsoljuk a munkahelyi, szülői és egymással. Igyekszik bemutatni egy modern szerelmet, mai, modern példaképekkel. Tehát a film vázlatpontjai jó osztályzatot érdemelnek!

A megfogalmazás során, az események összekapcsolása közben, sőt a megoldásban (formai és nem tartalmi megoldásban) már jónéhány irreális elem — saját farkát kergető, körforgást végző, ezért megoldatlan epizód — bukkan fel, amelyek a film egész szellemét valóságosá tennék! Nem ilyen egy munkásfiatal! Nem áll előtte ennyi lehetőség — ha hibázik, ennyi bocsánat! Nagyon sokan egy életet át, de legálábbis hosszú időn keresztül adott posztion, lassan javuló körülmények között dolgoznak. Végül munkájukat odaadással, realitás érzékkel. S dolgoznak ott, azon a helyen, mert pillanatnyilag nincs jobb, valamiből meg is kell élni, nem lehet „ugrálni”!

Azért, hogy modern (mai témájú) film csináljunk, nem muszáj az égből hozni hősnun-

ket! Minden túl könnyű, légből kapott. Meg akkor is, ha rőfögnek.

A szokimondás tetszik, rokon-szenvet ebreszt, míg a sokszor felületes ugránozás elszakít az élet-szerűségről ambicionáló hősből, kiszakít a történetből és távol, kéjkedő szemléletű tesz. Nem pedig az általános problémában, vagy problémákban — látót módon — élő, vitaközpont, ezeket megoldani igyekvő fiatal. De egy általam ismert fiatal sem él és gondolkozik így, mint Főnyad Laci, ez a majd mindenhez értő, „munkásruhába bújtató” Julien Sorel.

A mások cselekedeteit vas-szöggel megítéző, a hibákat leleplezni akaró Laci a saját tettel iránt már jóval elnézőbb. S az önkritika teljes hiányában vajon 6 hogyan állná meg a helyét az általa „kritizált” „rozsztalok” bármilyikénél? Vajon 6 hová kerülne a térképén? Később egy fiatal esetleg öt bírálná, öt ítélné el, mint vezetőt azokézt a hibákért, amelyeket magában nem vesz észre. Jobb lenne először saját cselekedeteit közt sepregetni!

LEHET, HOGY A SZINES KEPEK jobban kihozták a film fogyatékosait! Az ellentétet. A komor és csillogó jelent. Ennél a „rokonok és szeretők bűvölyhelyek”, „öskatelepek”, titulat a vállalatnál minden ragyog! A vállalatot bemutató filmkockák legdobjóbb tisztaság és rend uralodik, modern gépekkel körítve. (Kivétel ez alól a film elején néhány kép.) A Kitérés igazi főszereplője Pray közgazdász egy kicsapongó, „szépfiú” mosolygó mellékszerepét játssza, s csak egy-

egy félbeszakadt gondolat erejéig ott magára „munkaruháját”! Látnak, hogy jót, korszerűt akar. A kérdőjelek egész sorát veti el a történet folyamán, ám ezek a film végéig sem kelnek ki. Pedig néha szükségünk van arra is, hogy arassunk.

Törjünk ki egy erőltetett szimbólum segítségével a levegőre, a szűz hajnalba s akkor, talán, majd egyszer! Ez nem megoldás, ez kitalált kitérés, inkább kitérés, a kitérés láncolata.

Embernek, vigyázat! Nemcsak ilyen könnyű erkölcsű nők vannak! Mintha a film egyes — bár éppoly fontos — kérdéseket más fájóval mérne.

Ez egy kicsit övön aluli fűtés a történet nő szereplőinek. S Tóthné ezen már mítsema segít. A film sokat akar mondani, de a legtöbb kérdésben egyoldalú marad!

Hogyan lehet akkor kitérni? Bizonyára szorgalmas munkával, tanulásal, a realitások közt maradván. (Néni sejtetés van erre.)

Ma már az élet minden területén az előrejutáshoz tanulni kell, tovább kell képeznie magát az embernek, s akkor reménykedhet a feljebbkerülésben — persze, nem egyik napról a másikra. S nemcsak úgy ukmukuk az esztorgapad, disszidálás, börtön „iskolából” — a számítógéppontba! S talán nincs is szükség kitérésre, anélkül is valóra válthatja az ember tervét — ha becsülettel dolgozik. Mindenesetre e téren a film rossz példát mutatott!

TORMAI LÁSZLO II. évf. ipar

KITÖRÉS?

Február 17-én mutatta be a filmklub Bacsó Péter új alkotását, a Kitérését. Pár nappal később egyetemünk oktatói és hallgatói személyesen találkoztak a rendezővel és Liska Tiborral, a film amatőr főszereplőjével. (Civilben is közgazdász.) A beszélgetés nagyon érdekesnek ígérkezett, hiszen a mű sok kérdést tárt fel belőlünk, ezek a kérdések azonban a beszélgetés után is megválaszolatlanok maradtak. Nem szándékozom a filmet és a vitát részletesen elemezni, csupán egyrételmű ráirányítani a figyelmet.

Bacsó Péter és Liska Tibor mindvégig azt hangsúlyozták, hogy ők az objektív valóságot akarták tükrözni, az általános helyzetet bemutatni. Ha egy ilyen jellegű alkotás értékét a szándék és nem az eredmény — amivé a szándék vált — határozná meg döntően, akkor ez a mű nagyon értékes lenne. De nem így történt.

Bacsó a valóságot addig kereste, amíg elvesztette, és saját elképzeléseit ábrázolta. Nem tagadom, hogy a filmben felvetett problémák nem valóságok, de nem így, ahogy ábrázolta vannak. Ki osztaná azt a pesszimizmust, amit a filmben láthatunk és a vitán hallottunk. Felvetődött az a kérdés, mi lesz a film folytatásával. Bacsó azt válaszolta, nincs elképzelése, mit tenne a „kopasz közgazdász” Laci, ha törekvésük sikerrel járna (hatalomra jutnának). Véleményem szerint az új gazdasági mechanizmus sem hozott változást az általa ábrázolt helyzetben. Liska: „Lehet, hogy én mindig oda mentem ahová nem kellett volna.” Ez a meggyőződés annál is inkább meglepő volt számomra, mivel az egyik kérdésre válaszolva Bacsó megjegyezte, hogy a film készítése előtt több alkalommal beszélgetett munkástalakkal, akik műveltség, politikai színvonal, vitakészségük elérte vagy túlszárnyalta pl. az egyetemisták színvonalát.

Nehéz elképzelni, hogy egy társadalom, amely ilyen színvonalat biztosít dolgozóinak, másik arcán annyira sötét, bürokratikus, tehetségüket elnyomó lenne, mint ahogy a filmben megjelentek. Vajon Bacsó melyiket tartja a társadalom igazi arcának? Miért alykja a szörvénypost általánosnak elfogadottnak? A mű objektívítását vitató véleményekkel szemben, mint fentebb említettem, a munkásokkal való beszélgetéseket hozta fel érvként.

Ehhez csupán annyit jegyeznek meg, hogy szociológiai tanulmányaink során megtanulhatunk, kérdészi lehet sokféle képen. Nem a megkérdetettek száma a döntő egy vélemény igazi vagy hamis voltának eldöntésénél. Ervelése tehát erősen kétségbe vonható.

A fentiekből néha úgy tűnik, hogy a film a munkásosztály pozitívan, ha úgy tetszik realitás ábrázolása. Ez nem így volt. A munkásosztály képviselőjeként Laci, bájvárt Ferit és Tóth igazgatót láthatjuk. Nézzük meg, milyenek ők.

Feri szorgalmas, gyűjtögető, saját házat akaró

figura. Bacsó azt mondotta, ezt nem tartja képviselői jellemvonásnak. Valóban igaz, a saját ház önmagában még nem képviselőiség, de ha emellett tulyan tulajdonságok lépnek felszínre, mint a tonyaság, egygés ténen a mindenbe való belenyugvás, akkor ez képviselői vonás marad. (Precíziós műhelyből visszamegy a forgácsoládba.) A munkásosztály általában nem ilyen belenyugvó. Tóth, a munkásból lett igazgató sem kapott külön ábrázolást. A magánéletben humánus, megértő ember, hivatalában bürokratikus, fejlődést gátló.

Senki nem tud semmit, senki nem ért semmit, csak az értelmiségi Pray és a kitérni vágyó „jó képzésű” Laci. Bár ezt a jó képességet is csak előlegezhetjük, hiszen a filmből nem tűnik ki, hacsak nem tettezzük fel, hogy az intelligenciavizsgálat nem volt csalhatatlan. Persze Laci rajong a számológépekért — csak éppen nem ért hozzájuk (filmben láttát először, szakmája lakatos, éppen hogy belekezdett egy gépkészítő tanfolyamba). A film alkotói, úgy gondolom, Laci pozitív alaknak, létező, jó képességű, dolgozni vágyó munkás jelképként képzelték.

Ez azonban, úgy érzem, csak képzelni marad. Fígurája súlyos negatív emberi tulajdonságokkal terhes, így az ő kitérés kísérlete csak individuális jellegű marhadhatott. Lázd az lázadásért. Azt hiszem azt a kitérés másképpen kell értelmezni, mint ahogy a Kitérésben láttuk. Próbálkozásai — Pray nélkül — minduntalan felcsiklanak. Saját elgondolásai nem terjednek ki, csak a disszidáltság vagy a seriéstenyésztésig.

Ez lenne egy pozitív munkásfigura? Vagy talán attól szerette öndatolt, forradalmiságot, hogy szerelmi viszonyt folytatott a bátyja feleségével? A három jellemösszevetése után megkérdendhető Bacsó: „Ol, hol van a munkásosztály? Mert itt nincs. Még térvéssé is — hogy az általa ábrázolt munkásosztályi központban legyen — sikerrel maradt. A központ mindvégig Pray volt. Bacsó, mint már említettem, a vitán azt mondotta, nincs elképzelése a jövővel kapcsolatban.

Ez nem igaz, hiszen koncepcióját, ha mellékesen is, de elsősorban a filmben. Ö sirtaja Prayt, és az ő „tömegét” megtestesítőit bukasát. Lehet, hogy Dessauer örülne a figurák demokratá jellemének, de nekünk nem siratnivalók az ilyen jellegű buktat kísérletek. Túl vagyunk a „maroknyi elszánt ember csinál forradalmat” és a „nagy ember vezess minket” koncepciókon.

Tudom írásmal nem fognak egyesek egyetérteni, de a megírásban nem az vezetett, hogy félremagyarázom Bacsó alkotását. Egyéni tapasztalataim — bizonyosabban ideig dolgoztam a Telefongyárban, EKM-ben és a Ganz-MÁVAG-ban — szerint a problémák ilyen jellegű felvetése és megoldási irányvonalra káros lehet számunkra, és fegyver a fellázítók kezében.

HARDI LÁSZLO II. évf. pénzügy.

EGYÜTT...

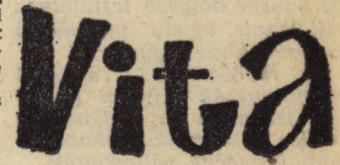
Ha ragaszkodni szeretnénk a fiatalokhoz. Nem a megint-hatalatlan pozíció „okos” tanácsai kell ellátni az igazságra törekvő, de az igazság gyakorlatba való átültetését még nem értő ifjúságot, hanem segíteni, s velük küzdeni a jobbat.

A film számos példát hoz a kapcsolat bemutatására, és talán itt keresendő a film hibája is. A rendező véleményem szerint, általánosítani akart, hogy a film mindenkihez szóljon, mindenki felismerhesse magát a szereplők egyikeben. Ez helyes is. Ugyanakkor a sok szituáció teremtette lehetőségeket nem tudta és egy film keretében objektíve nem is tudhatta kiaknázni.

Számolni kell azzal, hogy a film a gondolati tartalmát egy konkrét cselekvésvonalon keresztül mutatja be, s innen lehet általánosítani, de nem lehet az általánosított bemutatni.

Bizonyára vannak, akik vitába szállnak leírt nézetimmel, s ki tudják egészíteni még véleménye-

met. Ehhez annyit kell hozzátennem, hogy nem a teljesség igényével írtam fel e kis írást, és csak egy ember gondolatait tartalmazza egy olyan témáról, mely társadalmunk problémája.

(A VITÁT KÖVETKEZŐ SZÁMUNKBAN FOLYTATJUK)

TDK: Március 22., 23. és 24.-én

Még nem dönt el a verseny!

Megtörtént az egyetemünk hallgatói által készített TDK-dolgozatok értékelése, bírálata. Örvendetes, hogy az előzetes várakozásokat felülmúlva, végül is 100 dolgozat érkezett a bírálókhoz. Az értékelések egységes követelményrendszer alapján történtek.

A dolgozatok színvonala jó volt, a beadott 100 dolgozat közül 67 pályamunka érte el a 19 pontos határt, amelyen felül közlésre kerülnek a TDK-pályázatok.

A TDK-dolgozatok előadása 9 szekcióban történik.

A pályázó dolgozatából egy húszperces kiselőadást tart. Ennek célja, hogy tájékoztassa a hallgatóságot arról, mivel foglalkozott, milyen

problémákat vetett fel, milyen megállapításokat tudott levonni a szerző.

A hallgatóság a húszperces dolgozatismerető után kérdéseket tehet fel és vitakozhat a szerzővel a dolgozat megállapításait illetően. Erre minden dolgozat után húszperc idő áll rendelkezésre. Az egyes szekcióüléseken a szekcióbizottságok vezetnek, ahol legalább két oktató és egy KISZ-képviselő van. A bizottság végzi el a szekcióba tartozó dolgozatok meghallgatását — a díjak odaítélését.

A díjazásnál a dolgozatokra adott bírálati pontszám irányadó jellegű, a TDK-ülésszakki szereplés a díjak megállapításánál emelheti, vagy csökkentheti a dolgozat értékét.

Az egyes dolgozatok előadásánál és vitájánál a szekcióbizottságok a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a dolgozat készítőjének a témában való jártassága és tájékozottsága;
- a kiselőadás módja, színvonala;
- a kialakult vita során a feltejt kérdésekre adott válaszok színvonala;
- az ülészakon való szereplés együttes értékelése.

Az elmondottak alapján világosan látható, hogy a verseny még nem dönt el, a szekcióülések fognak csak végleges döntést hozni a díjak megszerzésében. Különösen éles harc várható a helyezés-

ekért a dolgozatok közel azonos pontszámúak miatt a munkatudományi és szociológiai, a mikroökonómiai és statisztikai szekcióban.

A díjak szekciónként lesznek odaítélve:

- az első díj 500.— Ft, a második díj 400.— Ft, a harmadik díj 300.— Ft

lesz minden egyes szekcióban. Kivétel az I. évfolyam szekciója, ahol a dolgozatok alacsony száma és színvonala miatt csak különdíj lesz kiírva. A nem díjazott dolgozatok készítői is értékes jutalmakban részesülnek.

A díjak ünnepélyes átadása március 30-án délután 14 órakor lesz az egyetem nagytanácstermében.

Késedi Ferenc

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Tudományos Diákköri Konferenciájának programja:

Március 22. du. 13-17 óráig
MUNKATUDOMÁNYI ÉS SZOCIOLÓGIAI SZEKCIÓ (XI. ea.)
Termelészövetkezeti elnökök életútjának vizsgálata, Szár község példája. RADICS ÁGNES IV. elméleti. A munkaadó mozgása hazánkban 1949-1970-ig. KÉSEDI FERENC III. pénzügy. Szövetkezetek, elméleti kérdések. BALAJTHY ANNA IV. agrár. Devizás magatartás egy fővárosi szakmunkástanuló otthonban. GABOR ISTVÁN IV. A magyarországi társadalmi mobilitás tendenciáinak néhány kérdése. RUPP KÁLMÁN V. terv-mat.

Március 22. du. 13-17 óráig
MIKROÖKONÓMIAI SZEKCIÓ 306/a terem (XII. előadó)
A vállalati belső érdekeltségi rendszer a nyereség, prémium-rendszer feltételeiben. TISCHNER GÁBOR IV. ipar. A módosított bér-szabályozási rendszer várható hatása 1971-ben az ERDÉRT vállalatnál. DÓSA KATALIN IV. ipar. A vállalati bérigazságosság tartalmi felhasználása a hatékonyság növelése érdekében. BOZTOR ISTVÁN IV. ipar. Vertikális termelési szerkezetű vállalatok irányításának egyes kérdései. PETRÁS ANTONIA IV. ipar. A nyereség arány hatása a vállalatok bérfejlesztési lehetőségeire. MAROSFFY LÁSZLÓ IV. ipar. A létszámhiány érdekeltségi alakulásának tendenciája az új gazdasági mechanizmusban. VÁNDOR FERENC IV. ipar.

Március 22. du. 13-17 óráig
ELMELETI SZEKCIÓ 332. terem (XIII. ea.)
A szellemi termékek nemzetközi forgalma. TARJÁN DANIEL III. ipar. Nemzetközi magántőke-mozgások Nyugat-Európában a II. világháború után. KOSARAS FERENC II. A nemzetközi munkamegosztás — gazdasági integráció, KÖRTE MIHÁLY III. népgazd. terv. KGST integráció és gazdasági mechanizmus. NEMES KÁROLY III. külker. A vállalati gazdálkodás és a KGST-országok integrációjának fontosabb összefüggései. BALÁZS ÁGNES IV. Pénzügy. A Közép-Amerikai Kereskedelmi és "football-háború" előtt és után. NAGY MAGDOLNA III. külker.

Március 23. de. 9-12 óráig
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNY IDEGEN NYELVŰ SZEKCIÓJA 301. terem (XI. ea.)
A modern turisztika, a magyar-francia turisztikai kapcsolatok (francia nyelven) BUZNA GYÖRGY III. külker. Gazdasági és politikai kapcsolatok kialakulása a nyugat-európai és a szocialista országok között, és Franciaország szerepe a kapcsolatok kiszélesítésében (francia nyelven). DVORZSANSZKY ZSIGMOND III. külker. Latin-Amerika, integráció, andezit-csoport (spanyol nyelven), SZABÓ SÁNDOR IV. külker.

Március 23. de. 9-12 óráig
I. ÉVFOLYAMOSOK SZEKCIÓJA 306/a terem (XII. ea.)
A konglomerátumok, LŐBLIN JÁNOS-PÁRTOS GYULA. Technikai fejlődés, adaptáció, gazdasági növekedés, SZALAI DENES. A kis és nagyvállalatok kooperációs kapcsolatai az USA gazdaságában. HEHNÁDI JÁNOS-MOHAI GYÖRGY-VERTES ANDRÁS. Eger nedveszáradás gazdasági fejlődése, ZETENYI LILL.

Március 23. de. 9-12 óráig
MATEMATIKAI KÖZGAZDASÁGTAN SZEKCIÓ 332. terem (XIII. ea.)
Egyetemünk strukturális változásainak törvényszerűségeiről a lineáris algebra módszerével. FÜSTÖS LÁSZLÓ III. népgazd. terv. A differenciálegyenletek közgazdasági alkalmazása, közelítő megoldások. PAPP ILONA III. népgazd. terv. Dialógus a valószínűség fogalmának gyakorlati oldaláról. SZABÓ JUDIT IV. terv-mat. A gazdasági egyensúly kvantitatív leírásának egyes módszereiről. SZEP KATALIN III. népgazd. terv.

Március 23. du. 13-17 óráig
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNY IDEGEN NYELVŰ SZEKCIÓJA 301. terem (XI. ea.)
A biztosítás (56b) elméleti és gyakorlati problémái (angol nyelven). KRÁMER MÁRTA IV. külker. Amerikai külpolitika: H. A. Kissinger politikai nézeteinek ismertetése (angol nyelven). BANLAKI GYÖRGY. A fuvaripari marketing néhány elméleti kérdése (angol nyelven). KRAUSZ PÉTER IV. közlekedés.

Március 23. du. 13-17 óráig
FILOZÓFIA ÉS TUDOMÁNYOS SZOCIALIZMUS SZEKCIÓ 306/a terem (XII. ea.)
Néhány probléma a minőség és a mennyiség kategóriáival kapcsolatban. ARVA LÁSZLÓ II. tanár „A”. Engels és Le Play módszere és következtetése a munkásosztály helyzetének vizsgálatánál. RADICS ÁGNES IV. elméleti. A chilei forradalmi változások belső

és külső feltételei. HEGEDŰS ZOLTÁN III. agrár. A munkás-paraszti osztályszövetség néhány elméleti kérdése Magyarországon. FEHER ALAJOS IV. agrár. A „Munkásosztály helyzete Angliában” c. angol nyelvű mű néhány történetfilozófiai problémája. ARVA LÁSZLÓ II. tanár „A”. Az MSZMP KB változása és ezek értékelése politológiai szempontból. KUROCI ETEKA II. ipar.

Március 23. du. 13-17 óráig
MIKROÖKONÓMIAI SZEKCIÓ 332. terem (XIII. ea.)
Könnyszerkezetes építési mód gazdasági vonatkozásai. SZABÓ MÁRTA III. tanár „D”. A beruházások hosszú kivitelezési idejével kapcsolatos néhány probléma. TÖMPE ISTVÁN III. tanár „A”. A regionális egyensúly és a gazdasági növekedés, különös tekintettel az iparfejlesztésre. KULCSÁR DEZSÓ IV. elméleti. A beruházás-gazdaságossági számítások és az időtényező a szocialista gazdaságban. RESZEGI LÁSZLÓ III. ipar. Településnagyság és ipartelepítés. VÁJDA LÁSZLÓ IV. elméleti. A beruházás gazdaságosság érvényesülésének néhány kérdése. MUCCI BARNÁ III. ipar.

Március 24. de. 9-12 óráig
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNY STATISZTIKAI SZEKCIÓJA 301. terem (XI. ea.)
Az 1970. évi délelőtti felvételi vizsgák kiegészítő információinak és pályakalkulációs vizsgafeladatainak statisztikai elemzése. BIZDÉRI ILONA-GUBA MÁRIA-FLISZÁR JULIANNA III. agrár. Az 1968. nyarán készített felvételt tett hallgatók felvételi és egyetemi eredményeinek elemzése. PATKAI ANIKÓ-POLGÁR MIKLÓS III. Az 1970-ben első évfolyamot elvégzett hallgatóink év végi tanulmányi eredményeinek és a felvételin elért eredményeinek egybevetése. ÁBRAHÁM A.—LUKÁCS E.—PILINYI I.—NEMETH GY. A régi és az új felvételi rendszer összehasonlítása és értékelése. ÁRUS E.—FELIPIKÓ M.—KÁLMÁN E.—KIRÁLY T.—MESTER E.—SIDÓ ZS.—SIPOS M. A parasztság termelékenységére a partikuláris munkaadó szűkséget mint specifikus érdekszféra tükrében. SÁGHI GÁBOR III. ipar.

Március 24. de. 9-12 óráig
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNY IDEGEN NYELVŰ SZEKCIÓJA 306/a terem (XII. ea.)
Anglia külkereskedelme a szocialista országokkal (orosz nyelven). KÖTELES LAJOS IV. külker. Az infláció néhány elméleti kérdése a modern kapitalizmusban (orosz nyelven). KALLOS LILLA IMOLA IV. külker. A lenini külpolitika elvének kialakulása és első sikerei (orosz nyelven). FÖLDESI ISTVÁN III. külker. A fejlődő országok külkereskedelme és az UNCTAD (orosz nyelven) KEPE FERENC IV. külker.

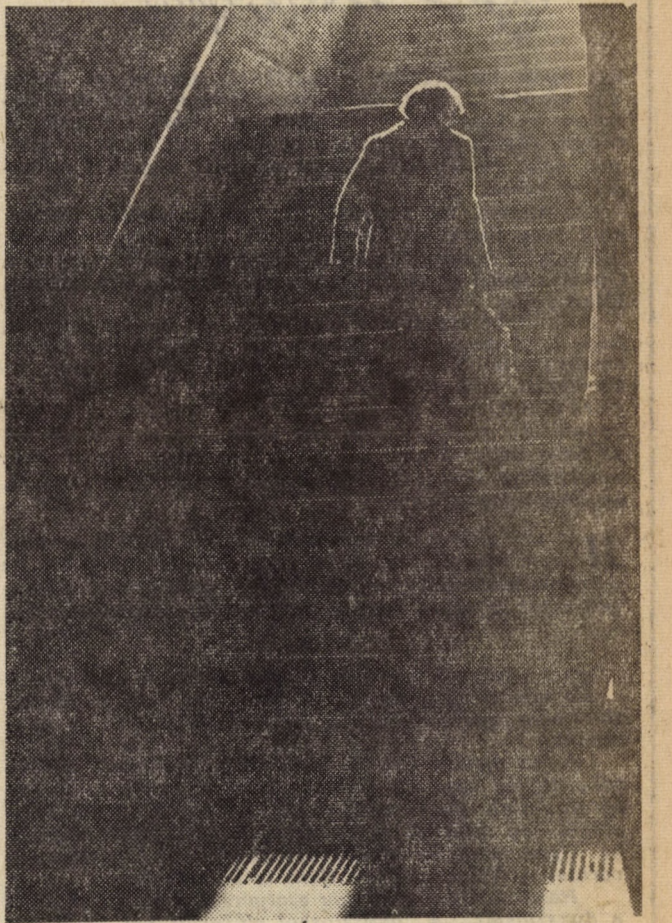
Március 24. de. 9-12 óráig
MIKROÖKONÓMIAI SZEKCIÓ 332. terem (XIII. ea.)
A vállalatok közötti nemzetközi együttműködés néhány kérdése a Ganz Villamosági Műveknél. BARTUS ÁGNES III. népgazd. terv. A korszerű számítási információs rendszer néhány elvi problémája a mezőgazdasági nagyüzemekben. SZABÓ JÓZSEF IV. agrár. Költség-elméleti és tervezési módszerek a nyereségorientált vezetési szolgáltatásban. JUHÁSZ ISTVÁN IV. agrár. A tagsűrűségből fakadó problémák alakulásának vizsgálata a Békéscsabai Lenin MGTSZ-ben 1965-1968 években. KÓVARI ERNŐ PÉTER IV. agrár.

Március 24. du. 13-17,30 óráig
MIKROÖKONÓMIAI SZEKCIÓ 301. terem (XI. ea.)
A fogyasztási cikkek piaca és a belkereskedelmi tevékenység szabályozásának néhány kérdése. NEMETH GYÖRGY III. belker. Demográfiai módszerek a gazdasági elemzések szolgálatában. NEMETH MIKLÓS V. tanár „A”. Az ágazati kapcsolatok mérlegének felhasználása a hazai és a világpiaci árurendszer közötti kapcsolat megteremtésében egy konkrét modellezzel illusztrálva. BODA GYÖRGY III. népgazd. terv. Piackutató esettanulmány a golyóstollakról. JANKE-LOVICS JÁNOS IV. ipar. A juhtenyésztés fejlesztésének ökonómiai kérdései. SZÜCS JÓZSEF IV. agrár. A belkereskedelmi választékesre és a kishatármenti árucserforgalom Magyarországon. KARDOS KÁZMER IV. belker. Az árutertítés és árubegyűjtés szuboptimális megközelítése a kereskedelmi vállalatoknál. ANGYAL KATALIN IV. belker.

Március 24. du. 13-17 óráig
ELMELETI SZEKCIÓ 332. terem (XIII. ea.)
Az állami költségvetés tervezése. PÁSZTOR SÁRA IV. pénzügy. A beruházási hitelezés a IV. öt éves tervidőszakban. HOLLÓSI GYÖRGY IV. pénzügy. Áru és pénzügyviszonyok problémái, különös tekintettel Lenin műveire. MAJOR IVÁN III. népg. terv. A budapesti agglomeráció és Pest-megye területének közös érdekeltségi problémái. TELKES IMRE IV. elméleti. Az 1945-47-es demokratikus föld-reform. URBÁN LÁSZLÓ II. agrár. A termelékenység és a struktúraváltozás közötti kapcsolat. IGLAI MARIANN III. tanár „A”.

MÁR NEM FAZOM... FOTO: JAKAB

FÉNY FELE... FOTO: KÁLMÁN

Díjazott kiállítók

Az újjászervezett KÖZGAZDASZ FOTOSTÚDIÓ első fotópályázatára több mint 100 felvétel érkezett be a szerkesztőségbe. A zsűri (Kincses György, Móra Gábor és Pongrácz György) két kategóriában döntött a díjakról. Összefoglalóként megállapíthatjuk, hogy a felvételek túlnyomó része jó fotós látásról tanúskodik, kiugró, művészi értékkel bíró fény azonban kevés akadt.

AZ EGYETEM ELETÉVEL FOGLALKOZÓ KÉPEK KÖZÜL elsősorban JAKAB ZSUZSA táncoló fiatalokról készített sorozata és BAJUSZ KÁROLY ötletes montázsra tűnt ki. Ebben a kategóriában ök nyerték a megosztott első díjat, míg VÖRÖS TIBOR látványosan elkapott sportképe, a judó egy izgalmas pillanatáról, a második helyre szorult.

KÁLMÁN DEZSÓ igényes kidolgozású, helyes kompozíciójú felvétele megérdemelten nyert első díjat AZ ÁLTALÁNOS KATEGÓRIÁBAN, további díjazottak: DEMETER ANNA, BESZTERI LÁSZLÓ ÉS KONYA JÓZSEF.

A Fotostúdió a forradalmi ifjúsági napok keretében fotókiállítást rendez a Kinizsi Kollégium klubjában.

Itt a most eredményesen szerepelt, valamint több megívtott fotóművész képei kerülnek falra.

A stúdió legközelebbi foglalkozására MÁRCIUS 26-ÁN, PÉNTEKEN 16 ÓRAKOR KERÜL SOR, A KÖZGAZDASZ SZERKESZTŐSÉGEBEN. A napirenden a fotópályázat megvitatása, a technikai készség fokozása és az új laboratórium használati rendje szerepel. Minden fotóst és érdeklődőt szeretettel várunk.

DÍJAK:

Egyetemi kategória:	Általános kategória:
1. Jakab Zsuzsa 200 Ft	1. Kálmán Dezsó 200 Ft
Bajusz Károly 200 Ft	2. Demeter Anna 100 Ft
2. Vörös Tibor 100 Ft	Beszteri László 100 Ft
	Kónya József 100 Ft

KÖZGAZDASZ

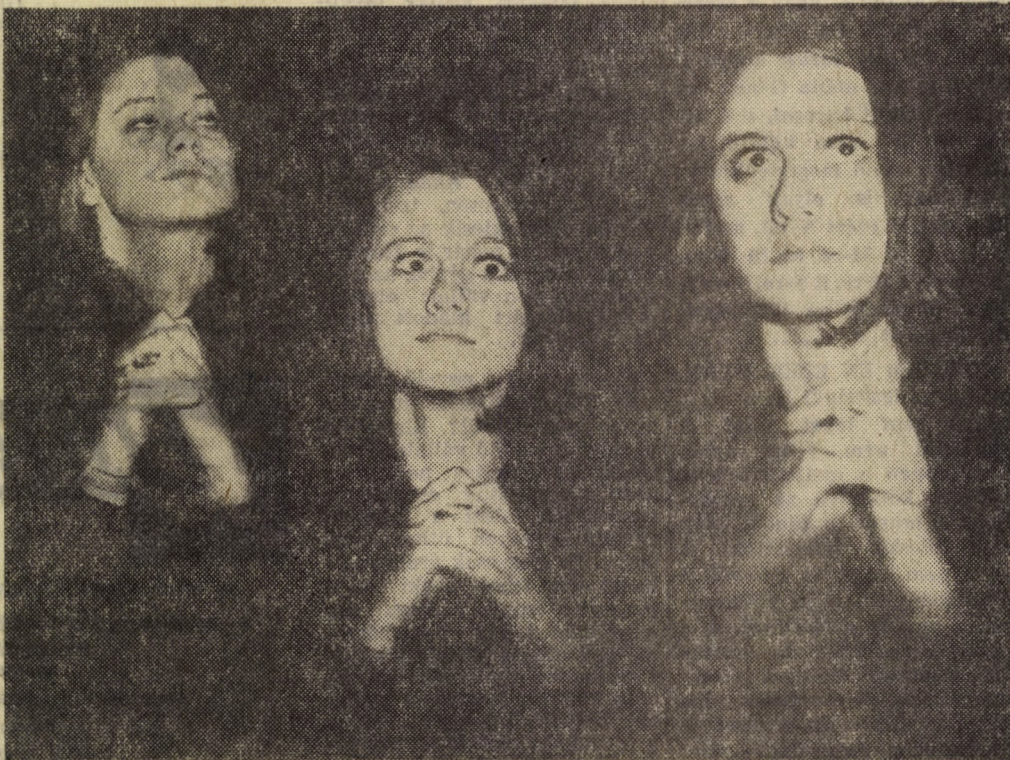
Újdonság

Új műsor indul a Zenei Klubban!

Március 30-án, érdekes, újszerű sorozatot indítunk. Négy héten át, minden kedden Fasang Árpád a Bartók Béla Zenei Szakközépiskola igazgatója tart előadást a különböző művészi kifejezőmódokról.

A verseket és zenei betéteket a szakközépiskola növendékei adják elő.

Gyertek, legyetek a Zenei Klub tisztségviselői!

VALTOZATOK EGY SZEMPÁPRA... FOTO: BAJUSZ

Állati dolog...

A dolog kezdődött ott, hogy volt az öcsém két hörcsögöt. Nem elkármilyent, ezek szíriai aranyhörcsögök voltak. Betette őket egy üres akváriumba, és várta, hogy majd szaporodnak. Később, mert nem akartak szaporodni, vett még egy kanyit, így lett három. Aztán ideiglenesen hozzáért még kettő, ezeket úgy volt, hogy elviszi egy ismerősünk. De nem vitte el, mert marták egymást. Ugyhogy nálunk is külön kellett tenni őket, és így az egy akvárium megszáradt háromra. A nagyban volt a három régi, a két kisebbben pedig egy-egy új. Ez összesen öt. Aztán az öcsém két teknősbékát elcserélt egy újabb hörcsögért, egy másikat lopott a boltból, az hét. Ekkor került a zöld vajdaling is az akvárium tetejére. A nyolcadik a dunsztosba került, s ekkor úgy nézett ki, hogy nyugalom lesz. Hát volt is. Nappal. De éjszaka megkezdődött az élet. Mert ezek a hörcsögök olyanok. Mindegyik ki akart mászni abból, amiben éppen volt. Így azután az öcsém az akváriumokat letakarta. Az egyiket a Képzőművészeti Lexikonnal, a másikat pedig egy lábtörő rúccsal. És ez volt a baj. Mert a hörcsög elérte a rácsot és rágta. Rágt. Ami nappal még nyugán, de éjjel azért túlzás.

Jelzem, újabban valami stihje is van a szobának, de ezt idővel meg lehet szokni. És egyébként is. Ha van, hát van, és a padlóhoz közel nem is lehet érezni. Hát így folyt az élet egy darabig, akkor azonban megint megszáradtak. De most már maguktól. Az egyiknek

lett nyolc kishörcsöge, a másikkal tizenhárom. Azóta úgy nézünk ki, mint egy csecsemőotthon. Most van összesen huszonkilenc hörcsögünk. A kicsik visitanak, a nagyok rágják a rácsot vagy ugrálnak két lábón az üvegen, néha esetleg harapdálják egymást, olyankor rohangálnak körbe.

Azt hiszem, mi vagyunk az egyetlen család Pesten, ahol még ilyenkor februárban is lehet legyet találni. Ha valakit érdekel, jöjjön el, nézze meg. De tényleg van. Ott böszögnek az ember feje körül, tisztára úgy, mintha július volna.

A múltkor elvesztett a „gróf úr”. Az történt ugyanis, hogy éjjel megunva a kaparászt, a legöregebb himet, amely fölöttébb előkelő kinézése miatt kapta a „gróf úr” elnevezést, zöldvajdalingostul kiraktam a konyhába. Reggelre eltűnt. Kerestük mindenfelé, de nem lett meg. Este kaparászás az egyik szekrény mellett, benéztek, hát ott az öreg arisztokrata, valami papírt evett. Azóta már megkapta a Nemzetközi Almanachot a vajdaling tetejére, úgyhogy nyugton van.

Hát így állunk. A szobánkban lakik tehát huszonkilenc hörcsög, egy tucat légy, az öcsém meg én. Az összesen negyvenhárom. Persze, ez csak átmeneti állapot, mert az egyik hörcsög már megint várandós...

Ez a február végi állapotot tükrözte. A cikk is akkor íródott, de mivel nem fért bele a lapba, alkalmam van minajárt a történet folytatását is közreadni.

Azóta megint lett 18 kishörcsög. Visitanak, sivatnak, stihjük van. Az öcsém viszont fogott az állandó piszkálás, mert valamelyik nap bepakolt hét hörcsögöt egy dunsztosba, és elvonult az állatkereskedésbe. Ugye, ugye — gondoltam magamban. Izgalommal vártam a fejleményeket. Nem is vártam hiába.

Hazaállított a srác egy szatyrral, egy dobozzal és a dunsztossal. A dunsztosból előkerült két fehéregér, a fűrgébbik azonnal el is tűnt a szekrény alatt. Amikor a csomagból kaparászt hallottam, kezdett eltölteni az aggodalom. Nem is volt alapítalan. A skatulyából ugyanis két papagáj repült ki, és kedélyesen elhelyezkedtek a karnison. Nagy nehezen sikerült őket beterelni a kalicákba, utána hozzáálltunk a fehéregér kereséséhez. Nem lett meg. Három napon keresztül. A hatás fokozására az öcsém még elhintette a családban, hogy az ilyen fehéregerek csak a sötétszürke öltönyöket kedvelik, minék következtében atyám egy macskával kívánta szaporítani a házi állatseregletet. Macska nem lett, viszont meglett az egér a mamám fehérneműs szekrényében.

Az előbb elfelejtettem a szatyrot. Abban nem volt állat, csak öt kilo zab és némi kukorica, meg valamelyes papagájleledel. Most így nézünk ki. Illetve csak nézünk, de az egyik fehéregér — a fűrgébbik — már megint meglógott. De tényleg.

Március 10-e van, mire ez a cikk megjelenik, remélem, nem szaporodnak tovább az állatker, a hiányzó fehéregér nem fogja megenni a programozásgyűztemet, sőt, meg is találjuk. Most már belenyugodnánk a jelenlegi állapotba is, már ami az állatok számát illeti, de baj van. Az öcsém aranyhalakat is akar tartani...

Borsi György

A KÖNYVBARÁT

A düh..

SZERETNEM BEMUTATNI MELYEN UTÁLT szomszédomat, anyósomat, főnökömet, adósomat, lökdösődő utitársamat, a hideg levesemet, recsegő rádiómat, a házmester hegedülni tanuló kisfiát, a pötyögő verebet, a pont nem tudott tételt — a dühöt. Aki nem ismerné, nyugodjon békében! Különbén egy kétszázhuszonhat körüli magas, százharminckét kilós, jól táplált, piros szemű, hosszú karú, csendes kötekedő alak. Jó barátja a fene. Mint, ahogy madarat tolláról. És ha már itt tartunk: minden lében kanál!

Most nézzük a gyakorlatot! Vegyünk három embert szabadon az élet közepéből! Csalogassuk elő az igazságot a barlangjából! Jó, ha ő is jelen van, mint megfigyelő, s mint megfigyelt. Helyezkedjünk el kényelmesen a hangyabolyban, s kezdődhet a világraszóló attrakció!

Az egyik ember békésen alszik, a másik ember békésen üvölt, a harmadik békésen tépi a haját. Mindezt miért? Az első huszonnégy órája nem aludt, s végre lehunyhatta a szemét. A második normális polgár, csak hogy a frissen tartozott lakás. Az oda van! Házmester, házmester! Segíts! Eppen akkor, amikor amaz belemeríti a kanalát az újházi tyúklevésbe. A düh pedig nyalogatja a szája szélét. Senkiesem hibás, mindenki haragszik! Vehetünk négy, öt, nyolc, tizenkét és hetvenkilenc embert is. Két kutyát és hét galambot. Fő a mérég! Amikor teljesen megfőtt, elpukkan.

NA. AZTÁN AZ INTEZMÉNYEK. Melegágyak. Hideg termék. Közösségek. Órák, szünetek. Dühös vagyok A-ra, mert B-vel beszélget, holott én négyszemközt szeretnék B-vel. B haragszik C-re, mert C megígérte, hogy lerázza A-t, de nem tudja D-től, mert D a nyakába varrta magát, s rossz vicekkel traktálja. Ráadásul A ki nem állíthatja D-t, hiszen az elmúlt szemináriumon D vezette le a táblán azt a tételt, amit neki pont sikerült megtanulnia. Persze, ez E miatt történt, aki beszélgetett, és a tanár azt hitte, hogy D zavarja az órát, s ezért kihívta felelni. E fogcsikorgató kapcsolatban van F-fel, mivel G a múltkor véletlenül meglökte a büfénél H-t, aki az F kezében lévő kakaóra gyakorolt súlytalansági hatást, mire az említett lötyty a percek óta imádott I-n landolt. Mondanom se kell, hogy I mit gondolt ezek után! Pedig az ő szónéja körül is baj volt! Mindenki tudta, hogy J szereti K-t, de K I-t. Ezért aztán K állt az első sorba, ahová L akart, minek utána G-nek egy székelt kellett keresni, s L világlag körüli útra küldte J-t. Azonban arról megfeledkezett, hogy nem is olyan régen M-met, aki ezért N-től, amiért O N-re, N M-re és M O-ra, Ő P-re, P R-re, R S-re, S-re X Y-ra, Y pedig az időjárásra. Az időjárás a .....

KÉRDEM ÉN EZEK UTÁN, hol itt az igazság?! És a ..... igazán nem tehet róla! A szomszéd nem tehet arról, hogy éppen a mellettem lévő lakásba költözött, az anyós, hogy a lányát, a főnök, hogy nem tücsköt tenyésztek! A pénz nem tehet az adósról, a lökdösődő utitárs a villamosról, a hegedű a kislányról, és a pötty a veréből! Az igazság meg semmiről. De nem is folytatom! Annyit beszéltem róla, hogy mérgeben visszament a barlangjába. Igen, dühös rám! Én meg magukra!

— torma —

Várjuk a majmot

A FOLYTATÁSOS SOROZAT akkor vált rendkívül izgalmassá, amikor Csámcsog, a félszemű sáska elvesztette az eszméletét. A nézők hangosan megfogózkodtak az áramvonalas sámlí karfájában, szájukban felborzolódt a vasárnapi ebéd utóíze. Most mi lesz?! Ráadásul a kiabálójelnek is megbetegedett a pontocskája a veres orrú szódzungelben. Hogy-hogy nem. De mi?!

Természetesen semmi! A híres orvos hűtőszekrényében gálában és tenisztűvel a kezében állt a száraz időben csodákát művelő sáskagyógyász meg a bandzsakutyatej. Azonban vigyázat! Ez az utóbbi életveszélyes az asztmában szenvedő, fiatal sarki rókák számára. Mert ezek is vannak itt, dögvével. Később kísérleti célokkal elássák őket. Persze,

ezt már a nézők háta mögött. Na, de maradjunk a viziantilopnál. És az importált svábogárnál.

A ZUTÁN JÖN AZ ÖSSZEVÁGÁS. A kis elefánt az egész sorozat alatt ugyanazt a bokrot kerülgeti. A sorozat végén elszédül. Az injekcióstű hógutát kap, a csimpánzok végelgyengülésben leesnek a fáról. Vagy megérnek! A leopárd bereked. A néző elalszik. A bölcs poloska felröhög. Hurrá!

Azért ez nem egyértelmű! Igen tanulságos, s csuda nevelőhatása van. Ám nem ez a lényeg, hanem a szórakozás. E téren mindenredben. Én például jól szórakozom azon, hogy szórakoztatni akarnak. Ez is egy szempont. Különbén: pá!

T. L.

KÖZGAZDÁSZ

A filmklub rendezői gondolnak azokra a nézőkre is, akik előtt nem lesz elég világos Antonioni filmje. Március 29-én ugyanis világosan vetítik a Nagytást. Hacsak addig nem oldják meg az I-es előadóterem sötétítését. A vetítést ugyanis délután 5-re hirdeti a plakát, és bár addig alig múlik el a tél, ötkor még vígan süt a nap.

Lapunk legutóbbi számában szóvá tettem, hogy a menzán az új kis kékciskos tányérből 137 darab „tűnt el”. Csütörtökön, mikor a lap megjelent, Irénke néni, a helyettes menzavezető állított meg. Hát igen, mire a lap megjelent már csak 57 darabot tudtak megszámlálni belőle. Ez aztán a tempó! A kutyafáját!!

— zu —

Végeredményben gazdaságos

Diák, ki bízva bízol, ne tévedj a Marx Károly Egyetem helyett a Marx tér felé. Merthogy megüt rövid úton a guta. Legalábbis, ha szomjas vagy. Viszont első kézből tapasztalhatod a „végeredményben gazdaságos” című szemlélet gyakorlati megnyilvánulását.

Bizonyíték: a sztori. Este is van, meg dühöng a mittudoménmilyen szél, csak éppen szélkakas nincs. Meg ötödik László. Csak hetvenkettedik trolibusz. És hideg. Meg egy autómata. Új. Meg osztrák. Meg ilyesmi. Rajta szép felirat (még nem sirvers): új két forint be, szörp ki. Áldozat nézi, tetszik neki. Bedől. Szószereint is. A gép ablakába. Kettes repül, gomb nyomódik. Szörp jön. Csak a pohár nem. Így aztán szörp megy is, a lefolyórácson, a csatornába.

Rövid elmélkedés erkölcsre, telen nagynénik tárgykörében, majd egy újítás: hölgypartner, ki szintén vacog, így on egy forró kakaót (további kettesért) — és az így megmaradt meleg poharat betéve majd csak sikerül a szörpöt is kibüvészkedni valahogy. Ez is történik. Harmadik kettes is ugrik, poharat kézzel beerószakolni, majd csoroghat a szörp. Gomb nyomva, gyön a piros lé. De most, furamód, pohár is van hozzá. Tehát eddig két pohár és három adag pia — elmélkedem, amíg csordogál. Majd kiviszem, és nagyot kortyolok. Akad is rögvest a torkomon, tudniillik rögtön utána kiesik az első ízben elmaradt pohár is. Háromhárom. Rúgok a gépbe, az meg morcosan von vállat: elvégre ő hat forintért kiadott mindent, ami jár.

És hogy ez a nevelő célzatú KÖZGAZDÁSZ című élelappba hogy kerül? Elrettentő példálul a leendő vállalati közgazdászok számára; ne így legyen a munkájuk eredménye gazdaságos. Mert a legnemvártabb helyeken üthet viszsza... És még csak árukápcsolásért sem lehet senki ellen panaszt tenni... Vagy egy megoldás: a gép beszállítójának otthon először találják a tenyerébe a gulyáslevest, aztán, mikor a kompotót rendesen, tányérből megette, vágják a fejéhez az első fogás tányérját. És akkor pont jó lesz...

Sz. J. L.

NAGY JÁNOS RAJZAI

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

FELELOS SZERKESZTO:
KINCSES GYÖRGY

Szerkesztőség: Budapest, IX., DIMITROV TÉR 8.

Telefon: 186-850/188

Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában